

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 8/2011

vyšlo 22. 4. 2011

cena 15 Kč

**Co s autovrakem?
Nechte ho ekologicky zlikvidovat**

**V Jazzclubu SVČ zahrál jihoafrický
saxofonista Rus Nerwich**

Foto: M. Marek

ročník XIII.

**Studenti gymnázia vyčistili okolí
zříceniny Strálku od odpadků**

**V muzeu můžete nahlédnout
do domácností našich prababiček**

**Global Worldloppet Skier: S Ivanem
Sovišem o cestování a běžeckém lyžování**

Tradice ožívají v městském muzeu

Velikonoce se tradičně pokládají za nejvýznamnější křesťanský svátek. Jejich duchovní náplň je velmi bohatá, už jen proto, že představují amalgám židovské tradice, evropského pohanství a křesťanské věrouky - z toho prvního pochází jejich řecký název, pascha, a motiv beránka spolu s tím, co připomíná, z toho druhého přebírají oslavy jara a znovuožívání přírody. Pro křesťany jsou samozřejmě svátkem Kristova zmrtvýchvstání a naděje, kterou přináší.

Oslavy Velikonoc však součástí křesťanské tradice nebyly vždy-

ky, prvotní církev je podle všeho neslavila vůbec a židovský Pesach se jako pravidelný křesťanský svátek objevuje od konce 2. století. Až do 4. století přetrvávají spory o příslušné datum. Šlo o to, zda se má zcela krýt s tím židovským, tedy 14. den prvního měsíce biblického kalendáře bez ohledu na den v týdnu, to je původní praxe, jestli z něj musí vycházet, což je pozice dodnes pevně držená pravoslavnými církvemi, nebo zda datum má být na židovském kalendáři nezávislé. K poslednímu závěru, který se později stal závazným i pro římské katolíky, se dospělo

Výstava dětí ze ZŠ Školní nám.

roku 325 na 1. nikajském koncilu. Ten odsoudil učení o trojedinosti Boží a kromě toho určil i metodu výpočtu data konání Velikonoc. Od těch dob se v zemích západní větve křesťanství Velikonoce slaví první neděli po prvním jarním úplňku.

S historií svátku seznámila návštěvníky muzea jeho ředitelka Lenka Baborovská na vernisáži pořádané ve středu 13. dubna. Zahájila tak novou výstavu, která si klade za cíl nejen připomenout a představit tradiční vzory kraslic i metody jejich výroby, ale především zasadit je do pro-

středí, v němž byly tyto tradice uchovány. Expozice nese název Hospodářství našich babiček a je významná mimo jiné tím, že až na výjimky pochází celá z depozitů rýmařovského muzea. Ke zhlédnutí nabízí vysavač z roku 1926, kotel na vaření povidel, formu na lisování hostií a celou řadu dalších větších i menších předmětů denní potřeby.

Vernisáž hudebně doprovodili žáci ZUŠ Rýmařov pod vedením Zdeňka Štěpánka, autorkou výstavy samotné je kustodka muzea Kateřina Císařová. Expozice trvá do 5. května. *JaPo*

Na morové boule - tvarůžkové koule

Základní umělecká škola Rýmařov připravila na pondělí 11. dubna přehlídku hudebních uskupení, která na škole působí, a završila ji reprízou krátké opery pro gurmány - Tvarůžkovou ódou, která měla premiéru u příležitosti Dne učitelů.

Hudební obor ZUŠ Rýmařov se doposud prezentoval především v sólových vystoupeních jednotlivých žáků, kteří se na škole učí

hře na různé nástroje, na klavír, klávesy, housle, kytaru, dechové nebo bicí instrumenty. Letos se však škola podle slov ředitele Jiřího Tauerera zaměřila na jejich souhru. Vzniklo tak několik hudebních skupin, od komorních těles po orchestr, který si ve spojení s pěveckým sborem a literárně-dramatickým oborem troufl dokonce na nastudování opery.

Výsledek své dosavadní práce žáci předvedli během pondělní přehlídky.

Na úvod se představil školní orchestr, který ve skladbě *Žlutá ponorka* legendárních Beatles a v písni *Severní vítr je krutý* Jaroslava Uhlíře doprovázel dětský pěvecký sbor se sólistkami Nelou Brulíkovou a Natálií Struhárovou.

Po něm nastoupila hudecká kapela pod vedením Jaroslava Rašky, opět společně s dětským sborem. Kapela se orientuje především na „spontánní muzicírování“, děti se tedy učí hrát bez not, aby byly schopné interpretovat hudbu nejen ve škole, ale kdykoliv v běžném životě. Hudecká kapela (housle, kytara, kontrabas a flétna) vybírá svůj

repertoár z oblasti folklórní a folkové hudby a pro přehlídku nazkoušela tři písně - *Voděnka studená*, *Po našich okny* a *Okoř*. Na populární muziku, i když trochu jiného druhu, se zaměřuje i soubor pod vedením Jana Kučery. Čtveřice jeho žáček (kytary, housle, perkuse) si vybírá skladby jednoduše podle toho, co

se jim líbí. Na přehlídce připravili dvě ukázky - oficiální hymnu Mistrovství světa ve fotbale 2010 a píseň *Milenci v texaskách* z filmu *Starci na chmelu*. Vyvrcholením přehlídky školních souborů byla repríza krátké opery Tomáše Hanzlíka, Davida Hrbka a Sergeje Sanži, inspirovaná životními osudy Wolfganga

Amadea Mozarta a nesoucí aromatický název *Tvarůžková óda*. Na provedení krátké opery se podílel orchestr školy Zuškaband, pěvecký sbor a žáci literárně-dramatického oboru, celkem více než třicet účinkujících, z valné části dětí. Kromě nich si ve vtipné opěře o tom, kterak Olomoucké tvarůžky zázračně vyléčily malého Mozarta z neštovic, zahráli i dva diváči vyvolaní

z publika, představující dobový klavír a obsluhu jeho měchů, a ve finálové reklamní ódě, kterou vyléčený Mozart údajně složil coby dík městu Olomouci, se ke sboru připojilo publikum celé. Základní umělecká škola chce v práci hudebních souborů pokračovat a na 11. května připravuje další přehlídku, tentokrát ve spolupráci se ZUŠ z Města Albrechtic. ZN

Jazzclub

Nenápadné charisma Rus Nerwich Quartetu

V pátek 14. dubna uspořádal Jazzclub SVČ koncert mezinárodní hudební čtveřice s exotickou hvězdou v čele, jihoafrickým saxofonistou Rusem Nerwichem. Kvartet nesoucí jméno hlavního protagonisty připravil pro posluchače autorský repertoár inklinující k příjemně poslouchatelnému bebopu.

Mladého hudebníka a skladatele Ruse Nerwiche, rodáka z Kapského Města a absolventa University of South Africa, doprovází slovenský pianista Matěj Benko, český bubeník Tomáš Hobzek a český basista Lukáš Kytнар (kontrabas/baskytara), úlohy moderátora a průvodce už

druhým koncertním turné Rus Nerwich Quartetu po České republice se přesto ujímá anglicky mluvící frontman. Angličtina je dnes naštěstí už všeobecně srozumitelným jazykem a tomu, kdo jím nevládne, bohatě postačí naslouchat hudbě, která mnoho komentářů nepotřebuje.

Hudbu ostatně považuje za prostředek všeobecné komunikace i sám Nerwich. Jeho skladby znějí až klasicky jazzově; na půdorysu jednotlivých skladeb dostávají sólový prostor všechny nástroje, skladby mají proměnlivou dynamiku a pohybují se ve všech spektrech od poklidné blu-

esovky po dramatické hudební erupce. Nerwich svůj „evropský“ repertoár narozdíl od některých dalších svých projektů nestaví na velkých experimentech a inspirace jinými hudebními proudy se u něj objevuje spíš sporadicky, nedrží se ale standardů a vytváří zcela originální kompozice, do nichž promítá osobní zážitky (např. dojmy ze sledování dokumentu o válkou poznamenaném Afghánistánu ve skladbě *The Buddhas of Bamian*) a životní setkání (*Blues for Louis*). Skladby jsou vesměs instrumentální, jen jednou se Nerwich projeví vokálně - jako

raper, a ve refrénu zapojí do proudu své zpěvořeči i publikum (*For the Love of Jazz*).

Ve srovnání s některými dřívějšími projekty Ruse Nerwiche, charismatického hudebníka s bohatými zkušenostmi z tvůrčího účinkování nejen v Jižní Africe, ale i v Argentině a řadě zemí Evropy, má jeho současné koncertní menu ráz v nejlepším slova smyslu klasický. Technicky dokonalý hudební projev profesionální kapely přitom nepotlačuje osobité kouzlo Nerwichovy hudby, která dokáže docela nenápadným způsobem uhranout. ZN

Pár slov... o automobilech

V minulém čísle psal Miloslav Marek Pár slov o cestách a já se na něj pokusím volně navázat, neboť svých Pár slov chci tentokrát věnovat automobilům. Hned na úvod musím ozřejmit svůj vztah k „samochodům“, aby se někdo mylně nedomníval, že jsem motoristický fanoušek nebo nedejbože znalec. Zatímco Jeník Hudáček už ve dvou letech trhl rekord v poznávání značek kamionů a zapsal se do české Guinnessovky, já ve svých jednatřiceti stěží rozpoznám naše mondeo od sousedovic oktávky - protože mají prostě stejnou barvu i tvar. Nebo se mi to tak aspoň jeví.

Jako dítě jsem to měla mnohem snazší. Po českých silnicích moc aut nejezdilo, na našem sídlišti parkovaly dvě škodovky, tmavě zelená a červená, jeden okrový wartburg (vytrvale opečovávaný sousedem, který ho vždycky tak láskyplně drhnul, že ho musel zase nalakovat a tak pořád dokola) a jeden světle modrý trabant, ještě se dal potkat žigulík a to je tak všechno, co si vybavuju (matně ještě volhu a ladu, ale jak vypadaly, netuším). Přesto se mi jako dítěti auta líbila, protože byla krásně barevná, což je v mých očích rozlišovalo mnohem lépe než rozmanitost značek. Dnes je značek a typů vozů na silnicích a parkovištích spousta, zato barev je jaksi málo. Jak se mám orientovat, když všehovšudy jezdí červená, bílá, stříbrně šedá nebo tmavě modrá auta, sem tam černé a úplně náhodou jinak barevné?

Trochu nestandardní byl odjakživa i můj vztah k řízení. Dnes můžu prohlásit, že jsem aktivní řidičkou, to jest nejen držitelkou řidičského oprávnění, které jsem nechápu jak získala hned napoprvé ve dvaceti, ale dalších deset let nevyužila. Před každým zasednutím za volant jsem totiž prožívala muka srovnatelná s trémou před maturitou nebo státnicí na vysoké škole, a přestože nervozita po nastartování polevila, další jízdu jsem v hrůze odkládala, vymlouvala se na nejrůznější okolnosti, až jsem řídit přestala úplně. Návrat za volant způsobilo až na prahu středního věku zjištění, že řídí každý blbec, tak proč ne já. Dnes už strach nemám, ale v řízení žádnou rozkoš nespatriju, král silnic ze mě nikdy nebude, a jelikož se snažím jezdit podle předpisů, na silnici spíš zavazím. Toliko k mému vztahu k automobilům. Proč o nich chci tedy rozmýšlet a psát? Inspirovaly mě reklamní spoty z poslední doby. V televizi neustále běží inzertní klipy nejrůznějších automobilek, které se předhánějí v nápaditosti nabízených modelů. Automobilový průmysl není žádné drobné podnikání a na kvalitní reklamu se v něm peníze najdou i během krize. Reklamny na auta proto vždycky potěší - jsou dobře natočené, hudebně a vizuálně poutavé, používají trefné slogany, zkrátka pěkně se na ně kouká. Co do informací mě pokaždé zaujme, kolik taková nová kára dneska stojí (některá jako byt na maloměstě, jiná jako garsonka na okraji Prahy), ale v poslední době se v reklamách na auta objevuje víc než jen popis dokonalých jízdních vlastností, krásného designu a „nízké“ ceny od... Ne jedna, ale hned několik značek vozů totiž začala nabízet sci-fi auta!

Výrobci evidentně uznali, že vychloubat se tímtož jako konkurenti prostě nestačí, a tak začali vyrábět auta „hybridní“ (odpudivé

slovo, ale díky reklamě se z něj brzy stane okrasný přívlastek), „ekologická“, která mají dva motory a nízkou spotřebu paliva nebo vypínají motor, když zastavíte na červenou, nebo dokonce auta, která přemýšlejí za řidiče. Zastaví dostatečně daleko za autem před námi, které náhle zabrzdilo (trochu se lekneme, ale lepší než se srazit), čte dopravní značky, umí najít parkovací místo a samo zaparkovat! Něco pro ženy, které prý mají s parkováním potíže.

Prostě vznikají auta s mozkem. Plní se vize autorů vědeckofantastických filmů o vozidlech, která budou řídit za nás, takže se budeme moci při jízdě autem věnovat něčemu jinému (já jediné spaní nebo koukání z okna, jinak se mi dělá nevolno) a sníží se riziko havárií způsobených lidským faktorem. Geniální. Časem třeba zanikne i nadvláda ropných gigantů (to je ale fakt hodně sci-fi) a auta budou konečně jezdit na ekologický pohon... Ještě lepší.

U každého spotu na nový model sci-fi auta mě přepadnou takové naděje. Stále však marně čekám na model vhodný do místních podmínek. Nemám nic proti automatickému parkování a ekologičtějším provozu, chybí mi však jedna zásadní vychytávka - vzduchový polštář pod podvozkem namísto kol. Takové vznášedlo. Bez toho si totiž jízdu na místních silnicích prostě nevychutnám, ať tvrdí reklama, co chce. Jistě, šlo by to vyřešit i tak, že chytré auto před každým výmolem přibrzdí nebo rovnou zastaví, případně ho objede. To pak ale bude jízda! To mi ani koukání z okna nepomůže...

ZN

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Pozvánka na zastupitelstvo ..... str. 6

Odbory MěÚ informují

Likvidace autovraků ..... str. 7

Příspěvky kulturním, společenským
a zájmovým aktivitám ..... str. 7

Dálkový výslech

Jan Černý ..... str. 8

Školství

Debatování napříč osnovami na gymnáziu ..... str. 8

Zápis do mateřských škol ..... str. 8

Kdo byl kdo

Útěk hraběte Forgáche ..... str. 12

Nekrolog

Pan kapelník Josef Talián ..... str. 15

Nad stránkami městské kroniky

Rok 1954 ..... str. 16

Můj šálek čaje

William Saroyan: Tracyho tygr ..... str. 17

Připomínáme si

První let člověka do vesmíru ..... str. 18

Moravskoslezský kraj informuje

Opravy silnic II. a III. tříd ..... str. 20

Zajímavosti z přírody

Šplhavci ..... str. 21

Sport

Cenné kovy ve 2. kole Moravskosl. ligy aerobiku ..... str. 21

Víte, kdo to je Gobal Master Worldloppet Skier? ..... str. 22

Ilustrační foto

Aktuálně z města

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Tajemník Městského úřadu Rýmařov
vydává

o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

na místo:

referenta odboru kancelář starosty - kontrolní činnost

- Místo výkonu práce:** Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov
- Předpokládaný nástup:** 1. 8. 2011
- Pracovní poměr:** na dobu určitou (po dobu trvání mateřské dovolené, event. rodičovské dovolené)
- Pracovní úvazek:** 1,0
- Platové zařazení:** 10. platová třída - v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše v platném znění
- Požadavky:** splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Jiné požadavky:**
- požadované vzdělání: vysokoškolské, nejlépe ekonomického zaměření
  - dobrá znalost účetnictví
  - základní orientace v právních předpisech (zákon č. 320/2001 Sb., o veřejné kontrole, zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, vše v platném znění)
  - velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu
  - komunikační schopnosti a profesionální vystupování
  - odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů
  - organizační schopnosti
  - vysoké pracovní nasazení
  - řídičský průkaz skupiny B výhodou
- Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:**
- kontrolní činnost:
    - a) vnitřní kontrola:
      - provádí kontrolu dodržování vnitřních předpisů (zejména kontrolního řádu) jednotlivými odbory MěÚ
    - b) vnější kontrola:
      - provádí kontrolu činnosti a hospodaření příspěvkových organizací zřízených městem,
      - provádí výkon veřejnosprávní kontroly u příjemců grantů, příspěvků a půjček poskytnutých z rozpočtu města,
      - provádí kontrolu činnosti a hospodaření právnických osob zřízených městem dle zvláštních zákonů,
      - na základě zjištěných nedostatků provádí následnou kontrolu plnění uložených opatření
  - zajišťuje vedení centrální spisovny MěÚ
  - zajišťuje kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a spisové služby
  - zabezpečuje metodickou a konzultační činnost v oblasti finanční kontroly
  - vede centrální evidenci smluv města
- Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:**
- jméno, příjmení a titul uchazeče,
  - datum a místo narození uchazeče,
  - státní příslušnost uchazeče,
  - místo trvalého pobytu uchazeče,
  - číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního občana,
  - telefonní číslo nebo e-mailovou adresu,
  - datum a podpis uchazeče
- K přihlášce přiložte:**
- životopis s údaji o dosavadním zaměstnání a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se u vedené činnosti,
  - výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce,
  - ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání
- Místo, adresa a způsob podání přihlášky:**
- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději 11. května 2011

Lhůta pro podání přihlášky: 11. května 2011

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům. Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru kancelář starosty MěÚ Mgr. Marek Bernát, tel.: 554 254 120.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.

**Městské služby Rýmařov, s. r. o.,
Palackého 1178/11, 795 01 Rýmařov**
IČO: 60320613, email: rymarov@mestskesluzby.cz, tel: 554 212 517, -18

O z n á m e n í o v ý b ě r o v é m ř í z e n í
na funkci
**technického pracovníka pro stavební činnost,
údržbu veřejné zeleně, údržbu komunikací a svoz odpadů**

Předpokládaný nástup: 1. 6. 2011
Pracovní poměr: na dobu neurčitou se zkušební dobou
Pracovní úvazek: 1,0
Plat: smluvní

Požadavky na znalosti:

- požadované vzdělání minimálně ÚSO - obor stavební,
- dobrá znalost práce na počítači (Word, Excel, Outlook atd.),
- schopnost samostatného jednání (samostatné řešení úkolů a rozhodování),
- organizační a komunikační schopnosti,
- řidičský průkaz skupiny B,
- morální a trestní bezúhonnost,
- praxe ve stavební činnosti vítána

Písemné přihlášky včetně životopisu a ověřené kopie dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání zasílejte nebo osobně předejte na osobním oddělení Městských služeb Rýmařov, s. r. o., Palackého 1178/11, 795 01 Rýmařov nejpozději **30. 4. 2011.**

Antonín Urbánek, jednatel společnosti

—ZASTUPITELSTVO MĚSTA RÝMAŘOVA

zve všechny občany na své zasedání, které se koná v řádném termínu

ve čtvrtek 28. dubna 2011 v 17⁰⁰

v sále Střediska volného času na Divadelní ulici v Rýmařově
(bývalá Základní umělecká škola).

Program:

- 1. Závěrečný účet města za rok 2010 (včetně hospodaření přísp. organizací)**
- 2. Zpráva o hospodaření MĚS, Teplo, Spojené lesy, s. r. o., a p. o. Byterm za rok 2010**
- 3. Projednání situace v BRVOSu, s. r. o., a VaKu, a. s., Bruntál**
- 4. Věcný rámec akcí (integrováný dokument) na období 2011–2014**
- 5. Majetkové záležitosti**
- 6. Různé**

STAROSTA MĚSTA

Nabídka pronájmu nebytových prostor

Městské služby Rýmařov, s. r. o., nabízí k pronájmu nebytové prostory na zimním stadionu v Rýmařově – nyní hospoda Na Kluzišti. Prostory se nacházejí na parcele č. 2098/4, 2093/4 a 2092/4, vše v k. ú. Rýmařov. Jedná se o hlavní místnost (nyní slouží k provozování pohostinství) o velikosti 84 m² a technické místnosti (sklad, sociální zařízení) o velikosti 57 m². Celková výměra 141 m². Prostory se pronajímají vč. venkovního posezení na parc. č. 2098/2 a 2098/3. Vytápění je elektrické. Minimální nabídková cena za nájem veškerých prostor je 18 tisíc Kč měsíčně vč. DPH při měsíční úhradě. Nájemce si hradí veškeré služby spojené s užíváním prostor sám.

Zájemci mohou své nabídky zasílat nejpozději do 30. dubna 2011 na ad-

resu Městské služby Rýmařov, s. r. o., Palackého 1178/11, 795 01 Rýmařov v uzavřené obálce nadepsané „Nabídka nájmu nebytových prostor na zimním stadionu Rýmařov“, na obálce musí být uvedeny kontaktní údaje zájemce.

Nabídka musí obsahovat:

- údaje o žadateli (u občanů jméno, příjmení, rodné číslo a bydliště, u podnikatelů přesný název firmy, právní formu, sídlo, IČO, ověřenou kopii výpisu z obchodního rejstříku nebo živnostenského listu, bankovní spojení),
- nabídku výše nájemného.

Antonín Urbánek, jednatel společnosti

Odbory MěÚ informují

Odbor životního prostředí a regionálního rozvoje

Informace o likvidaci autovraků

Městský úřad Rýmařov ve spolupráci s firmou ŽDB Group, a. s., Bohumín

organizují již tradiční

sběr autovraků (vozidel určených k likvidaci)

Místo sběru: areál firmy Mitáček (bývalé ČSAD)

dne 17. května 2011 (úterý) v době 11 - 15 hod.

Likvidace kompletního autovraku při odevzdání na místě sběru je **BEZPLATNÁ!**

Poplatek za nekompletní autovrak: chybějící motor - 600 Kč
vozidlo musí mít kola nasazená na nápravě,
za každé chybějící kolo (kromě rezervy)
účtujeme poplatek 100 Kč

Potřebné doklady: majitel vozu - velký technický průkaz + občanský průkaz
ostatní osoby - plná moc od majitele vozidla jako souhlas k likvidaci
(nemusí být notářsky ověřena), velký technický průkaz vozidla, občanský průkaz

Majitelé (nebo doručitelé) takto předaných autovraků obdrží na místě od ŽDB Group, a. s., Bohumín (vlastníci souhlas KÚ Moravskoslezského kraje pro sběr, výkup a využívání autovraků a ostatních dopravních prostředků) **Potvrzení o převzetí autovraku do zařízení ke sběru autovraků** - doklad potřebný pro vyřazení vozidla z evidence motorových vozidel.

Majitelům nepojízdných vozidel nabízíme odvoz vraku z místa jeho odstavení. Zájemci o tuto službu se mohou přihlásit do 16. května 2011 na telefonním čísle 604 228 312, kde budou zapsáni do pořadníku. Potvrzení o převzetí vozidla k likvidaci bude vystaveno ihned na místě po předložení výše uvedených dokladů a úhradě poplatku za odtah ve výši 200 Kč za kompletní vozidlo (nekompletní za příplatek viz výše).

Využijte této pohodlné možnosti ekologického odstranění nepojízdného vraku, protože jediné s protokolem, který vám bude při sběrovém dni vystaven, máte zaručeno bezproblémové vyřazení vozidla z registru.

Bližší informace poskytnou pracovníci odboru ŽPaRR MěÚ Rýmařov na tel: 777 254 119 a ŽDB Group, a. s., Bohumín, provoz Recyklace, tel. 596 083 671, 596 082 673, 604 228 312, 604 228 455.

Odbor školství a kultury

Príspevky z Programu podpory kulturních, společenských a zájmových aktivit v Rýmařově rozděleny

Podle Pravidel programů podpory kulturních, společenských a zájmových aktivit v Rýmařově měly možnost podat žádost o dotaci subjekty, které mají ve svých stanovách jako jednu z hlavních činností provozování kulturních, společenských a zájmových činností. V termínu do 31. března 2011 bylo podáno celkem 26 žádostí o příspěvek na projekty s celkovými náklady ve výši nejméně 1 495 tis. Kč, žadatelé vnesli požadavky v celkové částce 337 900 Kč.

Žadatel	Projekt	Celkové náklady v Kč	Požadavek	Příspěvek
Pradivadlo, o. s.	Divadelní zpěvohra Hrátky s čertem	46 506,-	25 000,-	7 000,-
Svaz Němců Severní Morava – Orlické hory	Setkání se zahraničními hosty	11 000,-	5 000,-	5 000,-
Střední škola Rýmařov	Školní a regionální kolo soutěže Rizikové chování 2011	3 000,-	3 000,-	2 000,-
SDH Janovice	Soutěž mladých hasičů v požárním sportu, soutěž mužů a žen v požárním sportu	27 000,-	17 000,-	7 000,-
Český červený kříž	Přežít ve zdraví 2011	9 000,-	7 000,-	6 000,-
Junák – svaz skautů a skautek	Pravidelná činnost, okresní kolo Svojsízkova závodu skautských hlídek	40 000,-	5 000,-	5 000,-
Junák – svaz skautů a skautek	ME ve westernových dovednostech, Cena Indiana Jonese	84 000,-	20 000,-	7 000,-
Občanské sdružení Stránské	Obecní slavnost	25 000,-	13 000,-	7 000,-
Klub českých turistů	36. Rýmařovská padesátka	5 000,-	2 000,-	2 000,-

Miroslav Kováč	Taneční odpoledne pro seniory	neuveдено	18 000,-	10 000,-
SPMP Rýmařov	Koncert pro Kouzelnou buřinku	15 000,-	10 000,-	7 000,-
ZŠ Školní náměstí	Poznáváme region: Jesenicko – Mechové jezírko Rejvíz	4 900,-	4 500,-	4 000,-
ZŠ Školní náměstí	Svět divadla	6 440,-	6 200,-	6 000,-
Martin Heinisch	Battle Kings 2011 – 7. ročník hip-hop festivalu	400 000,-	30 000,-	7 000,-
SSOŠ Prima	Propagační stánek „Rýmařovsko“ – veletrh Tourism Expo Olomouc 2012	10 000,-	7 400,-	4 000,-
SSOŠ Prima	Region Regina 2012 – účast studentky na 15. ročníku soutěže	3 500,-	3 500,-	3 500,-
SSOŠ Prima	Svět přátel 2011 – účast studentů na setkání ve Francii	50 000,-	6 000,-	5 000,-
ZUŠ Rýmařov	Závěrečná prezentace absolventů a celoročního projektu Voda	25 000,-	20 000,-	7 000,-
SDH Rýmařov	Memoriál Jana Suka	38 500,-	10 000,-	7 000,-
Gymnázium Rýmařov	Vernisáž výstavy Jindřicha Štreita	7 200,-	7 200,-	2 000,-
SSOŠ Prima	Poznejme se! – vzájemné sblížení žáků rýmařovských škol	19 000,-	12 000,-	2 000,-
SK Torpédo	Účast taneční skupiny Sheilla na ME a MS v orientálních tancích	150 000,-	70 000,-	7 000,-
		1 494 896,-	337 900,-	119 500,-

Rada města schválila poskytnutí příspěvků v rámci uvedeného programu v celkové výši téměř 120 tis. Kč na projekty, které jsou v souladu s pravidly uvedeného programu, naopak nevyhověla žádostem o příspěvek na projekty, které jsou zaměřeny pouze na jednu skupinu obyvatel (studenti jedné školy, členové jedné organizace) nebo jejichž cílem je pořízení majetku. Nebyly rovněž podpořeny organizace, které čerpaly příspěvek na své aktivity z jiných programů města.

Odbor školství a kultury MěÚ Rýmařov

Dálkový výslech

Bleskové rozhovory na dálku se známými i méně známými osobnostmi Rýmařovska.

Jan Černý

Věk: 70 let

Povolání: důchodce

Zálaby: rodinný podnik, knihy, whisky

Zvláštní znamení: Všechno vím, všude jsem byl dvakrát a ode všeho mám klíče. Prostě „brouk Pytlík (a ukecanej)“.

Jaká je první věc, kterou spatříte po probuzení?

První věc, kterou spatřím po probuzení, je budík. A taky ho hned slyším, jak říká: „*Tak už si se naspal dost, vstávej, cvičit nemusíš, ale uvědom si, že máš před sebou snídani pro hosty, úklid, kontrolu stavu zásob, případně pochůzky a nákupy. Taky si nezapomeň přečíst noviny, ale až to všechno uděláš. Tak dobrou, já na 24 hodin usínám,*“ říká budík, „*a tobě začíná nový pracovní den.*“

Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?

Momentálně hlavní rozečtená kniha je špičková detektivka *Milénium 2: Dívka, která si hrála s ohněm* od Stiega Larssona. Mimoto čtu asi po sedmácté *Křižník Artemis* od C. S. Forestera - o lodních bitvách ve Středomoří za druhé světové války.

Co na vás lidi štvě?

Bude toho asi více - jak pro koho. Někomu na mně vadí, že

mám padesátiprocentní podíl na prosperujícím rodinném podniku, někomu, že špatně točím pivo, protože „borci“ říkali, že to neumím, někomu, že po převážnou většinu svého života zůstávám optimistou, snažím se, aby mě neopouštěla dobrá nálada, kterou snad předávám i dál.

Co byste si pořídil, kdybyste byl opravdu bohatý?

Minimálně roční dovolenou v Karibiku, samozřejmě all inclusive. K tomu sadu špičkových golfových holí a pak už jenom odpočívat, vyrazit s manželkou na procházku a nákupy a sem tam si vyjet na lodi. Prostě zahrát si na „starce a moře“.

Které jídlo byste nikdy nepozřel?

Jednoznačně je jenom jedno jídlo, které odmalička prostě nemusím a nemusím. Už jsem vyzkoušel všechno možné, od sy-

rových rybiček, krabů přes druhy ovoce a zeleniny, o kterých ani nevím, jak se jmenovaly, až po kobyly mléko a staré studené skopové. Dalo se to vydržet. Ale široké nudle s mákem, to nikdy. **Víno, ženy, zpěv - čeho byste se zřekl?**

Víno, zpěv a ženy hezké - to jsou dary země české a moravské samozřejmě taky. Vždycky se nic méně najde nějaká „moucha v polévce“. Jestli se mám něčeho zřít, pak vína. Já jsem od útlého mládí ctitel whisky a posledních dvacet let pak milovník jedno-druhé sladové skotské whisky, v originále single malt Scotch whisky. Prostě sklenka dvanáctileté single malt z oblasti Islay, která se jmenuje podle palírny Bunnahabhain, je zážitek, na který se dlouho vzpomíná. A nemyslete si, že k tomu nepasuje společnost půvabných žen a zpěvu.

Zdravotnictví

O homeopatii mají pacientky Podhorské nemocnice stále větší zájem

Stále větší zájem o tzv. homeopatii, tedy alternativní metodu léčby, zaznamenávají gynekologové Podhorské nemocnice, která je členem skupiny AGEI. Klasická léčba je při homeopatii doplňována různými přírodními látkami, rostlinami a živočišnými produkty, které pomáhají léčit nejen menstruační potíže, ale také cysty, myomy a problémy v období těhotenství i klimakteria.

Homeopatickou léčbu nabízí Podhorská nemocnice klientkám již od roku 1993. „V indikovaných případech nabízíme místo klasických léků pacientkám jako alternativu homeo-

patika v různém ředění dle indikace. V době, kdy nemocnice měla ještě porodnici, byla homeopatie velmi oblíbená u rodiček. Nyní ji ženy využívají především k upravení nepravidelného krvácení, k potlačení bolestí v podbřišku, k potlačení nadměrného krvácení. Homeopatická léčba ale pomáhá také u závažnějších onemocnění, jako jsou například cysty na vaječnících,“ popisuje ředitel Podhorské nemocnice MUDr. Marián Olejník, MBA.

Vhodnou homeopatickou léčbu vybírají pro pacientky speciálně vyškolení gynekologové

Podhorské nemocnice zdarma, služba je součástí klasického gynekologického vyšetření. Uhradit si ženy musí až homeopatická léčiva, která jsou volně prodejná v lékárně. „Homeopatika jsou naprosto neškodné přípravky. Neobsahují žádné škodlivé látky a na organismus působí tím nejjemnějším způsobem. Pokud jsou tyto léky správně zvoleny, způsobují přirozené zlepšení či vyléčení akutních i chronických potíží,“ dodává ředitel Marián Olejník.

Hana Szotkowská, mluvčí holdingu Agel

Poděkování

Děkuji touto cestou lékařce interní ambulance Podhorské nemocnice Rýmařov MUDr. Dagmar Linhartové a také lékaři příjmové interní ambulance Podhorské nemocnice Bruntál MUDr. Petru Zvarovi za včasný zásah při mém akutním nepříznivém zdravotním stavu ohrožujícím život. Dále děkuji celému týmu lékařů a zdravotních sestřiček na interním lůžkovém oddělení Podhorské nemocnice v Bruntále v čele s primářem MUDr. Petrem Opletalem.

Jiří Konečný

Školství

Debatování napříč osnovami na gymnáziu

„Smyslem debatování je učit se, ne vítězit. Či spíše učení se je jediným vítězstvím, které má smysl.“

(A. J. Toynbee)

V Moravskoslezském kraji byl projekt Debatování napříč osnovami zahájen v prosinci loňské-

ho roku. Od té doby se do projektu zapojily již téměř dvě desítky základních a středních

škol. Cílem projektu je rozvinout vyučovací metodu debatování a vytvořit podmínky pro její uplatnění v jakémkoliv vyučovacím předmětu. Projekt je zaměřen na posilování klíčových kompetencí důležitých pro osobnostní rozvoj účastníků, a to zejména v oblasti mluveného projevu, logiky, argumentace, práce s informacemi, kritického myšlení a společenského vystupování.

Rýmařovské gymnázium se stalo hostitelem Debatního dne pro týmy pěti středních škol z Rýmařova a Bruntálu. Kromě našeho gymnázia se zúčastnila ještě Střední škola Rýmařov, SSOŠ Prima Rýmařov, Obchodní akademie a Střední zemědělská škola Bruntál a Střední průmyslová škola Bruntál, celkem 60 žáků

a 7 učitelů. Debatní den zahájila ředitelka gymnázia Zdena Kovaříková, hosty byli krajský zastupitel a místostarosta města Rýmařova Jaroslav Kala a vedoucí odboru školství a kultury Městského úřadu Rýmařov Leona Pleská. Novým projektem všechny účastníky provedl jeho krajský koordinátor René Brinda, praktická cvičení vedli čtyři studenti vysokých škol, kteří mají s debatováním bohaté zkušenosti. Cvičné debaty proběhly na téma „K seznámení s literárním dílem stačí vidět jeho filmovou podobu.“ Tentokrát nešlo o vítězství, ale o seznámení s principy debatování a navázání spolupráce mezi školami našeho regionu.

Kateřina Orságová,
Gymnázium Rýmařov

Foto: archiv Gymnázia Rýmařov

Zápis do všech rýmařovských mateřských škol

Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11, okres Bruntál,
Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30, okres Bruntál,
Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3, příspěvková organizace,
Mateřská škola Rýmařov, Janovice, Zámecký park 6, okres Bruntál,
vyhlašují termín zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání

na pondělí 2. května 2011 od 14.30 do 16.30.

Samotný zápis spočívá v tom, že podáte přihlášku dítěte k předškolnímu vzdělávání a na základě toho ředitelka školy zahájí správné řízení (řídí se zákonem 500/2004 Sb., správní

řád, ve znění pozdějších předpisů). Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte obdržíte do 30 dnů. U zápisu se můžete dozvědět informace o škole, o tom, co dítě má umět při nástupu,

co budete potřebovat, které poplatky a v jaké výši budete hradit, a můžete se samozřejmě zeptat na cokoli, co vás bude o provozu školy zajímat.

Podle čeho ředitelka školky o přijetí dítěte rozhoduje?

Školský zákon ředitelkám ukládá, aby přednostně přijaly děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které mají trvalé bydliště v Rýmařově. Další kritéria si stanoví každá školka samostatně - může to být skutečnost, že jde o pravidelnou celodenní docházku dítěte, že jde o sourozence dítěte, které již školku navštěvuje, že jde o dítě zaměstnaných rodičů, případně zaměstnaných rodičů-samoživitelů a podobně.

Co můžeme poradit rodičům?

Především **přijďte k zápisu**. Pokud nepřijdete, nemůžete počítat s tím, že se pro vaše dítě najde ve školce místo třeba v polovině roku. U zápisu **informujte o všem pravdivě** a nic nezamlčujte - pokud je ředitelka informována o tom, že má vaše dítě například zdravotní problémy, je možné jej přijmout a zajistit pro něj asistenta pedagoga nebo přizpůsobit provoz třídy. Když se o problému dozví až v týdnech po zahájení docházky dítěte, na zajištění asistenta je již pozdě. **Neexistuje žádný pořadník**. Můžete klidně přijít kdykoli ve stanovených

hodinách, kritériem pro přijetí dítěte není čas podání přihlášky. **Nechodte k zápisu do více školek** - vaši šanci na přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání to nezvyší. Ředitelky si porovnávají seznamy podaných přihlášek na společném jednání, hodnotí je podle stanovených kritérií a pak teprve vydávají rozhodnutí; přijatí tak můžete být jen do jedné školky. Pokud se chcete podívat, jak to v některé školce chodí, a podle toho se teprve rozhodnout, kam byste chtěli dítě umístit, můžete se domluvit s ředitelkou na individuální návštěvě.

Ekologický výlet na Strálek

Ve středu 6. dubna jsme si my, studenti 2. A gymnázia, v rámci hodiny výtvarné výchovy udělali jarní výlet na zříceninu hradu Strálek. Někteří obyvatelé Rýmařova možná ani nevědí, kde se Strálek nachází. Zříceninu hradu najdeme v oblasti stráleckého lesa, jižním směrem od Rýmařova. Hrad byl postaven na kopci nad tokem Stráleckého potoka.

Ke zřícenině hradu jsme se vydali po červené turistické značce a došli jsme k rozcestí Pod Strálkem. Z tohoto rozcestí vede značená odbočka ke zřícenině hradu. Cestu doplňují nové informační tabule naučné stezky, které byly instalovány od okraje lesa až k samotné lokalitě Strálek. Zde jsme si přečetli spoustu zajímavých údajů a podle nákrešů jsme si mohli představit, jak hrádek v minulosti vypadal. V místech, kde

hrad dříve stával, dnes najdeme jen lesní porost, zarostlý hradní příkop a hradní studnu.

Z místa jsme pořídili fotodokumentaci, se kterou budeme pracovat v hodinách výtvarné výchovy. Cestou zpět jsme se zapojili do soutěže holek proti klukům ve sběru odpadků. Nikdo neváhal a pytle se začaly plnit všemi možnými odpadky od kapsníků, sáčků a pet lahví až po staré železo, duše od kol, dokonce jsme našli i stará zahradnická kolečka. Ještě jsme neviděli ani první domy města a pytle už přetékaly odpadky. Sladkou odměnou za sbírání jsme dostali všichni a navíc nám všem zůstal dobrý pocit, že jsme vyčistili jedno krásné místo v přírodě od odpadků a udělali něco dobrého pro přírodu.

*Kristýna Koblková,
studentka 2. A,
Gymnázium Rýmařov*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Foto: archiv Gymnázia Rýmařov

Studenti besedovali o ekologii

Studenti oboru Hotelnictví a turismus Střední školy Rýmařov se v předmětu ekologie seznamují s environmentální problematikou, pronikají do tajů ochrany

přírody, poznávají, jak člověk ohrožuje přírodu kolem sebe. Ale nejde jen o suchopárné získávání informací. Že ekologie a finance jdou ruku v ruce, jim přišel při-

blížít odborník na finanční a ekologickou problematiku, zástupce Světové banky ve Washingtonu, D. C., Ing. Petr Charník, MBA.

Rýmařovský rodák, absolvent Slezské univerzity v Opavě a Strayer University ve Washingtonu, D. C., Petr Charník, vyprávěl studentům o problematice udělování ekologických grantů v celosvětovém měřítku. Studentům přiblížil, jaké ekologické projekty v kterých zemích jsou podporovány Světovou bankou, zmínil otázky plnění emisních limitů a hospodaření s emisními poukazy, pro-

blematiku kácení deštných pralesů, alternativních zdrojů energie, zalesňování v některých lokalitách v Africe a další zajímavá témata.

Po vylíčení osobních zážitků a cesty, jak se Petr Charník pracoval na prestižní pozici ve Světové bance ve Washingtonu, si mnozí z posluchačů mohli uvědomit, že tuto možnost má každý z mladých, který najde odvalu po absolvování školy zkusit dále studovat a hledat zkušenosti v zahraničí, třebaže začátky často nejsou snadné.

Zajímavá přednáška Petra Charníka, která se uskutečnila v úterý 12. dubna na Střední škole Rýmařov, snad v mnohých podnítila poznání, že ekologie je věda pro život.

*P. Doleželová,
Anna Charníková, SŠ Rýmařov*

Foto: archiv SŠ Rýmařov

Rizikový trojboj

Na Střední škole Rýmařov se v úterý 22. března bojovalo. Proběhl další ročník oblastního kola soutěže Rizikové chování.

Do soutěžní arény za slunečného jarního dne nastoupilo družstvo pořadající Střední školy Rýmařov, Gymnázia Rýmařov a Střed-

ní školy služeb Bruntál.

Cílem této akce je poukázat na patologické jevy ve společnosti, zlepšit způsob vyjadřování žáků a procvičit jejich stylistické dovednosti. Není opomíjen ani estetický cit. Žáci ve svých pracích poukazují na rizikové chování, se kterým se setkáváme na každém kroku, a tuto problematiku pak zpracovávají ve svých dílech.

Účastníci předvedli své práce z oblasti literární a výtvarné tvorby. Porota měla opravdu těžkou práci, aby spravedlivě rozhodla. A jak nakonec vše dopadlo?

Účastníci předvedli své práce z oblasti literární a výtvarné tvorby. Porota měla opravdu těžkou práci, aby spravedlivě rozhodla. A jak nakonec vše dopadlo?

Foto: archiv SŠ Rýmařov

Škola	jméno	název práce
Výt. část		
1. Gymnázium Rýmařov	Věra Kopková	Pomocná ruka
2. SŠ Bruntál	Annemarie Brdová	Sex for sale
3. Gymnázium Rýmařov	Sandra Schwarzová	Anorexie
Lit. Část		
1. SŠ Bruntál	Markéta Kozelková	Jak úzká je cesta nad propastí
2. Gymnázium Rýmařov	Klára Jančíková	Zelená víla
3. SŠ Rýmařov	Martina Konkolová	Anorexie

Lenka Polčáková, SŠ Rýmařov

Poškodil pilř nízkého napětí a odcizil vodiče

V Rýmařově na Opavské ulici v době od 31. května 2010 do 5. dubna 2011 dosud neznámý pachatel poškodil pilř nízkého napětí na stavebních parcelách a odcizil 28 hliníkových kabelových vodičů, měděné svorkovnice a hliníkové svorky. Svým jednáním způsobil škodu za 15 tisíc Kč.

Z chaty zmizela plynovka i s náboji

Začalo hezké počasí, a tak majitelé rekreačních chat opět navštěvují svá víkendová obydlí. Některé z nich bohužel čeká nemilé překvapení, což se stalo i 27letému muži, který v pátek 1. dubna zjistil, že se mu někdo vloupal do chaty ve Staré Vsi. Pachatel odtud někdy mezi 31. lednem a 1. dubnem odcizil plynovou zbraň Magnum 6R, náboje a také textilní pouzdro. Škoda přesáhla 7 tisíc Kč.

Odnal kabely

V době od 2. do 3. dubna v Edrovicích dosud neznámý pachatel násilně vnikl do kůlny u novostavby, ze které odcizil různé kabely v hodnotě přes 10 tisíc Kč.

Okradení si vymysleli

Rýmařovští policisté se museli věnovat dvěma případům, u kterých nakonec zjistili, že si oznamovatelé vše vymysleli.

Nejprve šetřili oznámení 22letého muže, kte-

rý policistům v pátek 1. dubna sdělil, že mu někdo odcizil osobní vůz Peugeot, který měl být zaparkován na ulici U Potoka v Rýmařově. Oznamovatel reagoval na událost, která se přihodila předchozí den, kdy neznámý řidič právě s tímto peugeotem ujížděl policejní hlídce. Policisté po oznámení krádeže vyhlásili po vozidle pátrání a následující den muž přišel s tím, že auto našel uzamčené a nepoškozené v Jiříkově. Při šetření okolností se potvrdilo tušení policistů a muž se nakonec sám pod tíhou důkazů přiznal, že si vše vymyslel a vozidlo v inkriminované době sám řídil. Uvedl, že si policistů nevšiml a auto nechal zaparkované v Jiříkově.

V neděli 3. dubna zase oznámila 20letá dívka, že jí neznámý pachatel v Rýmařově na ulici 8. května přepadl. Měl ji udeřit do hlavy, a když upadla do bezvědomí, tak jí ještě okradl o 300 Kč. Když policisté začali událost prověřovat, zjistili, že k žádnému přepadení nedošlo. Dívka se jim nakonec přiznala, že si přepadení vymyslela, že jí nikdo nenapadl a ani neokradl. Podlitinu na obličeji měla zřejmě od toho, že upadla při odchodu z baru.

Důvody, proč si okradení či přepadení lidé vymyslejí, jsou různé, nejčastěji tak zdůvodňují rodinným příslušníkům, proč nebyli doma či nemají peníze. Policisté pak šetřením zjistí, že finance utratili v restauracích, přes noc pobývali u náhodných známých atd. Všechna oznámení policisté prověřují. Plytvá se tak silami, prostředky i časem. Oznamovatelé si také zjevně neuvědomují, že pokud uvedou nepravdivé sku-

tečnosti o konkrétních osobách, dopouštějí se protiprávního jednání a mohou být stíháni pro křivé obvinění, pomluvu či poškozování cizích práv.

Včelař přišel o osm včelstev

Odcizení silných vyzimovaných včelstev nahlásil majitel rýmařovským policistům ve středu 6. dubna. Dosud neznámý pachatel osm včelstev odcizil v době od 3. do 6. dubna i s dřevěnými úly z louky v obci Jiříkov - Kněžpole. Škoda dosahuje 48 tisíc Kč.

Z odemčeného trezoru zmizelo 78 tisíc Kč

Během několika minut zmizelo z odemčeného trezoru v kanceláři firmy v Břidličné 78 tisíc Kč. Dosud neznámý pachatel 6. dubna násilně vnikl do uzamčené buňky a v jedné z místností našel odemčený trezor, ze kterého vzal finanční hotovost. Celková škoda činí skoro 80 tisíc Kč. Šetří OOP Rýmařov.

Vloupal se do auta

V noci z 9. na 10. dubna vnikl neznámý pachatel do vozidla Škoda 120 zaparkovaného na Okružní ulici v Rýmařově. Ohnul a ulomil páčky u volantu, odlomil vnitřní zpětné zrcátko, vytrhl dráty ze spínací skříňky a ukradl autorádio s CD přehrávačem včetně boxu se čtyřmi reproduktory. Pachatelé se hodila i autolékárnička. Způsobil tak škodu poškozováním asi 1 tisíc Kč a odcizením přes 2 tisíce Kč.

Kdo byl kdo

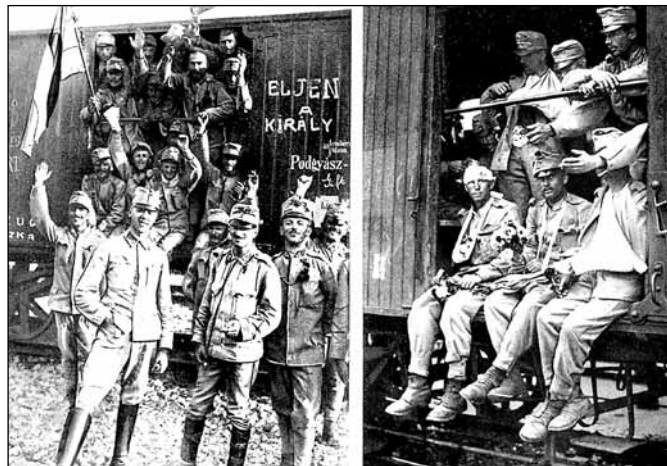
Útěk hraběte Forgáče

S Františkem Sigmundem Rosty-Forgáčem de Bárkóc jsme se setkali již mnohokrát v souvislosti s výjimečným Františkem Harrachem, posledním mužem janovické větve rodu, jehož byl zetěm, nebo smutnými osudy zámku Janovice. Přesto lze konstatovat, že ještě neznáme zdaleka vše. Víme, že pocházel ze staromaďarského rodu, který se vzpomíná už ve 13. století a o jehož historii vypráví erb: královská koruna, z níž vyrůstá podle legendy polopostava uherské královny Marie v červené haleně a modré sukničce. Jejími ochránci před Karlem II. Neapolským byli Mikuláš Gorjanský a Blažej Forgách, který získal erb r. 1386. Modré erbovní pole doplňuje zlatá hvězda příbuzných Svätajurovců (ze Sv. Juru) a půlměsíc Huntpoznanovců, zároveň však hovoří o hrdinství jeho potomků v bojích proti Turkům. Štít nesou andělé na delínech. Další významnou osobností byl Zikmund II., panoš polského krále Štěpána Bátořyho a později významný vojevůdce. Svě statky měli bohatí Forgáčové z Bárkóc na jižním Slovensku a v Maďarsku. Většinu mužů bychom našli v diplomatických či státních službách Uher, Rakouska i českých zemí. Příbuzní Forgáčové z Jimeše (Gimesze) se usadili už v 17. století na Moravě a zcela se počestili vlivem sňatků s místní šlechtou.

Hrabě František se narodil 1892 na barokním zámku Halič, který si Forgáčové z rodových sídel oblíbili nejvíce a který jeho předkové roku 1612 přestavěli na protitureckou pevnost v místech star-

šího hradu. V letech 1450-51 se Halič zmiňuje jako tvrz Jana Jiskry z Brandýsa. Jak bývalo v šlechtických rodinách za starého Rakouska zvykem, musel opustit domov už jako malý chlapec v pouhých šesti letech (1899) a nastoupil na vynikající gymnázium, tzv. Tereziánskou akademii, na zámku Favorita ve vídeňském okrese. Po maturitní zkoušce jej přijali na vídeňskou universitu, kterou úspěšně ukončil státními zkouškami roku 1914.

Byl ve svých dvaadvaceti letech plný nadějí a plánů, jež tvrdě přerušilo vyhlášení války Srbsku po atentátu na Františka Ferdinanda děste. Asi nebudeme daleko od pravdy, že nejspíše násilný akt srbských nacionalistů trpce odsoudil. Sám se vždy distancoval od jakéhokoli násilí a šovinismu. Vysokoškolák nemohl zůstat erarem nevyužit pro válečná jatka a ihned po vypuknutí prvních bojů byl povolán k haličskému 7. hulánskému regimentu, patrně jako důstojník. Služba pro jemného člověka se sklony k antimilitarismu nejspíš nebyla lehká. Válka v polské Haliči, jaká ironie v názvu bojiště, začala pro Rakousko nešťastně, už v říjnu padli huláni do ruské léčky a mezi zajatci se ocitl i František Forgách. Nastala dlouhá a krutá pouť do zajateckého tábora na Sibiři. Zatímco pro Čechy, jimž Rusové rozuměli, a navíc byli ovlivněni panslavismem, byly lágry na Jeniseji snesitelnější, ačkoli zůstávali mnohdy dál nenáviděnými Austrijáky, německy či maďarsky mluvící „zaključennyje“ to měli velmi špatné. Zásobování bídné, hlad, špatná

Odjezd na ruskou frontu a návrat z ní

hygiena, kruté klima a nedostatek pohybu udělaly své. Čechům internace ubíhala lépe, časem mohli tábor opouštět a někteří se stali pomocníky v pekárnách, cukrárnách, ba dokonce i plavčíky na sibiřských řekách a kápl i rublík, jak píše 1915 učitel Karel Roubínek, později legionář.

Útěku se ruští velitelé táborů neobávali - utěct ze Sibíře považovali za „směšnoje, něvazmožnoje“. Kam utíkat, holoubci, v mrazivé poušti? O těch, co se jim to podařilo, se píší dojemné dobrodružné romány, o většině, co nechali své kosti na rozlehlých pláních Ruska, se nehovoří. František Forgách patřil k šťastlivcům. V březnu 1918 po třech a půl roce v lágru začala jeho neuvěřitelná soukromá anabáze. Prchal ve zmatcích nepřehledných bojů rudých s bílými a českými legiemi či jednotkami spojenců předrevolučního Ruska na pouť nekonečným prostorem ovládaným podivnými tlupami, pro které neměl lidský život ani cenu zlámané grešle. Rozedraný, vyhublý na kost, plný ran a boláků dorazil domů po bláznivých cestách necestách a mezi střelami z obou stran. Žádný odpočinek a žádná rekonvalescence, na frontu už nebylo koho posílat, a tak po několika dnech, kdy se mohl potěšit s rodinou, zas do nového císařského mundúru a na frontu. Nový císař Karel I. se marně pokoušel zastavit nenáviděnou válku proti tlaku německého císaře Viléma. Důvody byly nesporně humánní, ale panovníkovi bylo též jasné, že je nejvyšší čas uzavřít příměří po vzájemné dohodě, neboť staletá monarchie kapitulaci nemůže přežít. Válka skutečně

skončila rozpadem Rakouska-Uherska a Habsburkové museli až na vzácné výjimky opustit všechny své bývalé země.

Po rozpadu Rakouska-Uherska, státu, z něhož se různé skupiny Maďarů snažily vymanit již od počátku 17. století počínaje Bethlenem Gáborem a konče Kossuthovým povstáním v letech 1848-49, se osamostatnilo dost neobvyklé autoritativní Uherské království. Stát nadále používal symboly království se znakem, jenž obsahoval i erb Horních Uher, nyní už slovenskou část Československa. Mír však hned nenastal. Země se zmocnila maďarská Rudá armáda Bély Kuna, komunisty a navrátilce z Ruska, který se snažil zanést Leninovy manýry do střední Evropy ve jménu Maďarské republiky rad, jak se jí dřív cudně říkalo, více řekne přesnější název Maďarská sovětská republika, rada je totiž ruský sovět. Klid nastal až porážkou Kuna na konci července 1919, v níž se angažovali Čechoslováci s Rumuny. Roku 1920 přilákal nový parlament oficiálního panovníka Karla I., vzápětí jej však odmítl a král se musel před žalářem spasit útekem do Švýcarska. Do čela království bez krále se nyní postavil místodržitel Miklós Horthy de Nagybánya (1920-44), rakouskouherský admirál bez loďstva i moře. Maďarsko si postupně oddechlo od všech masakrů a krutostí a zdálo se, že dobrodružství skončila a mír bude nekonečný všude v Evropě.

Jiří Karel Roubínek, K.: *Deník čs. Družiníka na Rusi 1914-15 (rukopis); Franz von Rosty-Forgách, Die Wirtschaft*, 5. 7. 1935

Císař Karel I. na přehlídce v San Michelle v březnu 1918

Foto: archiv Jiřího Karla

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Kdyby lidé alespoň občas nedělali blbosti, nepříhodilo by se vůbec nic chytrého. *Ludwig Wittgenstein*

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV www.svcrymarov.cz

infoservis

DUBEN 2011

26. 4.	9:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
28. 4.	10:00	SVČ	Keramika pro ZŠ
28. 4.	17:00	SVČ	Kurz šití tašky na notebook
29. 4.	11:00	SVČ	Keramika pro ZŠ

www.svcrymarov.cz

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Karolína Sedláková	Rýmařov
Vojtěch Kroutil	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Oldřich Žmolík - Rýmařov	80 let
Miroslav Hlaváč - Rýmařov	80 let
František Koněvalík - Janovice	80 let
Ondřej Domovec - Rýmařov	82 let
Vojtěch Valčuha - Rýmařov	85 let
Marie Charvátová - Rýmařov	91 let

Rozloučili jsme se

Natalia Domanská - Dolní Moravice	1923
Josef Večerka - Rýmařov	1929
Pavel Bršták - Rýmařov	1935
Josef Pernica - Rýmařov	1944
Lubomír Ovčáček - Rýmařov	1956

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

ČAJOVÉ KOUZLENÍ

Městská knihovna Rýmařov všechny zve na výstavu, která vám předvede, co lze vyrobit z čajových sáčků a krabiček.

Výstava proběhne od 1.4. do 30.4. v Galerii u stromu poznání v knihovně.

Žáci ZŠ pod vedením paní učitelky Markéty Mičkové.

Pondělí	9:00 - 17:00	Čtvrtek	9:00 - 17:00
Úterý	9:00 - 17:00	Pátek	9:00 - 17:00
Středa	zavřeno	Sobota	8:00 - 11:00

V pondělí 25. dubna zavřeno

Známa i neznámá výročí

22. 4. Den Země, slaví se od roku 1970, kdy ho američtí studenti uspořádali poprvé ve snaze o prosazení nových ekologických zákonů a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí
22. 4. 1766 nar. **Madame de Stael**, vl. jm. Anne Louise Germaine Necker, provdaná baronka de Stael-Holstein, francouzská prozaička, esejistka, historička (zemř. 14. 7. 1817) - 245. výročí narození
22. 4. 1976 zemř. **Alfréd Radok**, český divadelní a filmový režisér, dramatik (nar. 17. 12. 1914) - 35. výročí úmrtí
23. 4. 1616 zemř. **Miguel de Cervantes Saavedra**, španělský dramatik a prozaik (nar. 29. 9. 1547) - 395. výročí úmrtí
23. 4. 1616 zemř. **William Shakespeare**, anglický dramatik a básník (nar. 23. 4. 1564) - 395. výročí úmrtí
23. 4. 1891 nar. **Sergej Sergejevič Prokofjev**, ruský skladatel, klavírista a dirigent (zemř. 5. 3. 1953) - 120. výročí narození
23. 4. 1986 zemř. **Mircea Eliade**, rumunský prozaik, religionista a filosof (nar. 9. 3. 1907) - 25. výročí úmrtí
24. 4. 1731 zemř. **Daniel Defoe**, anglický prozaik (nar. 1660) - 280. výročí úmrtí
26. 4. Mezinárodní pamětní den Černobylu
26. 4. 1841 nar. **Julius Zeyer**, český básník, prozaik a dramatik (zemř. 29. 1. 1901) - 170. výročí narození
29. 4. 1951 zemř. **Ludwig Wittgenstein**, rakouský logik a filosof (nar. 26. 4. 1889) - 60. výročí úmrtí
1. 5. Svátek práce, výročí boje amerického dělnictva v roce 1886, slaví se od roku 1890 z rozhodnutí kongresu 2. internacionály
3. 5. Světový den svobody tisku, poprvé uspořádán roku 1991 z iniciativy sdružení Reportéři bez hranic (UNESCO)
5. 5. Významný den ČR, výročí povstání pražského lidu v roce 1945
5. 5. 1846 nar. **Henryk Sienkiewicz**, polský prozaik, dramatik a publicista, nositel Nobelovy ceny (zemř. 15. 11. 1916) - 165. výročí narození

TAŠKA S SVČ Rýmařov zve na kurz

KERAMICKÝM KNOFLÍKEM

Pro začátečníky

Čtvrtek 28. dubna v 17:00

SVČ Bartákova 21

Lektorka: **Iveta Podzemná**

S sebou: Pevnou látku 1m/140 š

Cena kurzu: 150 Kč

Přihlášky: SVČ 554 211 410

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné Plavání pro veřejnost v dubnu

Pondělí 14.00 - 20.00	Úterý 14.00 - 18.00
Středa 14.00 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 19.00
Pátek 14.00 - 20.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

**Aerobik se koná v úterý od 17.00 do 18.00
a ve čtvrtek od 19.00 do 20.00.**

Teplota bazénu 28 °C (malý), 27 °C (velký),
teplota vzduchu 29 °C.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek:	9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00
sobota:	9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00
neděle:	13.00 - 16.00

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově, zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK

každé liché úterý v budově střediska
na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30 - 16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít
odvoz v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat
aktivitu, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2011:

26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6.

*Srdčně zvou a těší se na vás
zaměstnanci Diakonie ČCE*

Městské muzeum a Galerie Octopus

Otevírací doba:

pondělí:	zavřeno
úterý - sobota:	9 - 12, 13 - 17
neděle:	13 - 17

Středisko volného času Rýmařov LETNÍ TÁBORY 2011

21. - 27. 8. 2011
SE SLUNÍČKEM ZA PIRÁTY

SVC

Místo plavby: Otrokovice – táborová základna Štěrkovické
Ubytování: palubní pokoje s dvěma dvouposchodovými postelemi (bližší info o objektu
na www.ddmslunicko.cz)

Pirátská krmě: 5x denně + čaj po celou dobu plavby

Doprava: vlastní

Cena: dítě do 1 roku	ZDARMA
dítě 1-5 let	1150,-
dítě 6-10 let	1250,-
dítě nad 10 let + dospělí	1500,-

Program: Dopoledne – hry pro děti i rodiče – stane se z nás první nefašovaný pirát?

Najdeme největší poklad pokladů?

Odpoledne – individuální (možnost samostatných i společných výletů po nejbližším

okolí, ZOO Lešná, dopravní hřiště, Galaxie Zlín ...)

Večer – večerníček pro děti, táborák, pirátský večírek, stezka odvahy,...

Přihlášky a platba: SVC Rýmařov (přihlášky ihned a platba do konce června)

Info: Kateřina Frybílková, he-he@post.cz, 554 275 063, 732 900 647 (do konce června)

11.7. - 15.7.

S KLEOPATROU K PYRAMIDÁM

pro děvčata od 3. třídy

Cena: 850 Kč

Program: Tajemství pyramid – záhady, hry, soutěže, výlet, ale hlavně břišní tanec –
začátečnické základy, zkušenější tanečnice – malá choreografie

Vedoucí: Helena Tesařová, Lucie Laštůvková

Přihlášky : do 31.5.2011, tel 554211 410, e-mail. Helena.tesarova@centrum.cz,

18.7. - 22.7.

PRÁZDNINY V POHYBU

Prámský tábor

Cena: 800 Kč

Co Vás čeká: Celodenní výlet – Lanové centrum Olomouc, Aquacentrum Bohuňovice,

soutěže, hry, rukodělná činnost.

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí : Marcela Pavlová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

25.7. - 29.7.

PUŤOVÁNÍ ZA SVATÝM GRÁLEM

Prámský tábor

Cena: 800 Kč

Program: Na týden se staň středověkým rytířem a najdi cestu ke svatému grálu.

Celodenní výlet, soutěže, hry, rukodělná činnost, výroba zbraní, zbroje, luků ...

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí : Jakub Vala, Michaela Mezihoráková

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

8.8. - 12.8.

CESTA KOLEM SVĚTA ZA 5 DNÍ

Prámský tábor

Cena: 800 Kč

Co Vás čeká: Celodenní výlet – Westernové městečko Boskovice, soutěže, koupání,

hry, rukodělná činnost.

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí: Marcela Pavlová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

20. - 24. 8.

TANEČNÍ SOUSTŘEDĚNÍ MOVE2YOU

Cena: 1.600Kč

Místo konání: ZUŠ

Program: Tanec, dřina, tanec, pot, tanec, unavené svaly a zase tanec!

Vedoucí: Petra Čechová

22. - 26. 8.

KERAMICKO – VÝTVARNÉ SYMPOZIUM

Prámský tábor pro tvořivé děti

Cena: 800 Kč

Místo: SVC Rýmařov – Bartáková 21

Téma: Hlava plná nápadů

Obědy: v jídelně SŠ Rýmařov

Svačiny a pítí s sebou

Program: Keramická plastika, mozaika, malba – portrét, výroba náušnic, náhrdelníků,

táborové hry, výtvarná činnost v přírodě, vaření

možnost jednu noc přespát v SVC

Denně od 9:00 do 15:00

Vedoucí: Eva Kudláčková, Marie Šinová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

nekrolog

Pan kapelník Josef Talián

Dne 22. března zemřel v pozhnaném věku nedožitých 91 let pan Josef Talián. Odešel náhle a nečekaně, vždyť ještě předěšlý večer se radoval s muzikanty ze své kapely Taliánky na koncertě ke svým narozeninám. Nechal po sobě vzpomínky na dlouhý a plodný život v našem městě. Pan kapelník Josef Talián se narodil 24. března 1920 v Mnichové Lehotě u Trenčína jako nejmladší ze čtyř dětí. Celým jeho životem

se jako červená nit táhla láska k hudbě, zvláště dechové. A právě hudba jej zavála ze Slovenska na Moravu, nejprve do Dvorců, kde v roce 1946 poprvé hrál na dožínkách a dostal nabídku založit kapelu a zůstat tu. Nabídky využil a o rok později se stal občanem Dvorců. Ve stejné době také poznal svou budoucí ženu Františku, která vždy měla pro jeho velkou lásku - hudbu - pochopení. Společně přivedli na svět

syny Vladimíra a Josefa.

Josef Talián se později přestěhoval do Rýmařova a působil zde v několika zaměstnáních, hlavně v dělnických profesích. Každou volnou chvíli ale věnoval hudbě. Založil první kapelu, rozepisoval party pro jednotlivé nástroje, hledal a vychovával své hráče, věnoval se zpěvákům. Externě vyučoval v hudební škole v Rýmařově, Bruntále a Vrbně pod Pradědem. Pamětníci si jistě vybaví jeho působení v Pionýrce, kapele žáků tehdejší Lidové školy umění, a také mnohá vystoupení jeho dechovky, při kterých se tančilo i zpívalo. Blízka mu ale byla i hudba jazzová.

Čas běžel, přišla první velká smutná událost v jeho životě, když mu v roce 1988 zemřela manželka. I v této chvíli mu hudba pomohla, stejně jako rodina syna Josefa a snachy Milušky, která se o něj pečlivě starala. Oporou a přítelem mu byl také pes Bad,

spolu při procházkách městem vytvořili oblíbenou dvojici - pan Talián, upravený a usměvavý, s každým se pozdravil, a vedle jeho pejsek - tak si je pamatujeme. Čas pokročil, přicházely nemoci, pak zpráva o těžké nemoci staršího syna. V té době již Josef Talián dovršil devadesát let. Stále však chodil na zkoušky své kapely, byl rád mezi svými a ti si jej vážili. Společně s muzikanty oslavil také 91. narozeniny, jak jinak než koncertem. Pan Talián se oslavy zúčastnil v doprovodu svých blízkých, byl dojat a šťastný, ale velice unavený. Krátce nato se jeho život uzavřel. Po noci už nepřišlo ráno. Zemřel ve spánku, prý s úsměvem na rtech.

Prožil dlouhý a krásný život, plný hudby, která člověka tolik obohacuje. Při ní prožíváme chvíle, na které se nezapomíná. Ani na Josefa Taliána nezapomeneme.

Božena Filipová, komise pro společenské záležitosti

Foto: archiv Taliánky

Vzpomínka na Josefa Taliána

Založení dechové kapely Josefa Taliána, nesooucí jeho jméno, se datuje rokem 1988. Aby mohla kapela vzniknout, musel dát „Jozífek“, jak mu říkávala jedna z jeho fanynek a zároveň zpěvaček, dohromady partu správných a ochotných muzikantů. Na většinu dechových nástrojů uměl sám zahrát, což uznávali všichni jeho kolegové hudebníci. Jakmile se postavil před kapelu, pohledy všech muzi-

kantů stanuly na jeho taktovce s vědomím, že je vede jeden z nejlepších kapelníků v kraji pod Pradědem. Jozífek byl rodilý Slovák a ta jeho nátura byla znát. Jeho oblíbená písnička se jmenovala „Zo Žiliny jede vlak“.

Vzpomínáme rádi na vystoupení v soutěži malých dechovek v roce 1991. Jednalo se o nahrávání v přímém přenosu v ostravském rozhlasovém studiu. To byl pro hudebníky je-

dinečný zážitek. Nezapomeneme ani na léta 1995 a 1996, kdy jsme vystupovali v německém Schottenu.

Loučíme se s panem kapelníkem a věříme, že v muzikantském nebi je mu nyní dobře a myslí na nás.

*Jeho muzikanti, zpěváci a zpěvačky
i ostatní, kterým Josef Talián
svojí hudbou dovedl potěšit srdíčka*

Úsměvně

Pro potěšení

Troufám si tvrdit, že všechno, co přináší radost, nikomu neškodí, ale naopak nějak obohacuje náš život, je dobré. A dále tvrdím, že většina z nás něco sbírala, sbírá nebo bude sbírat. Na sběratelství je krásný fakt, že se ve sbírkách i jednotlivých předmětech často odrazí osobnostní rysy sběratelů.

Někdy se říká, že sběratelé jsou podivíni. Co je vede k tomu, aby shromažďovali často nepotřebné věci, obětovali svůj volný čas i nemalé finanční prostředky? Možná by se dalo říct: Ukaž mi svou sbírku a já ti povím, jaký jsi. Pud sbírání je zakódován v psychice každého z nás. Už malé děti sbírají a ukrývají drobné předměty, potom ve starším školním věku soutěživě s kamarády i sourozenci mají sběratelství jako koníčka a často se z povrchního zájmu stane celoživotní vášně. To když se setkají s pochopením a uznáním. Často lidé sbírají předměty, které nejsou nijak estetické ani hodnotné. Mnohem vytrvalejší a lepší sběratelé jsou prý muži. (Možná

mají víc času.)

Dostala se mi do rukou ročenka Klubu sběratelů. Přátelé, to jsou věci! Opominu numismatiky, filatelisty, modeláře a starožitníky jako takové. Začínám: citáty, aforismy, jídelníčky, ubrousky, pivní láhve, tácky, knoflíky (i z napoleonských uniforem), zvonečky, sloni (musejí mít chobot nahoru), autogramy, staré nočníky, plechovky od motorových olejů, nápisy z náhrobních kamenů, mýdla, staré hračky, zbraně střelné, sečné i bodné prý sbírá Lubomír Lipský, staré hrníčky bucláčky shromažďuje Jiřina Bohdalová, Eva Pilarová vlastní sbírku sádrových trpaslíků, cizinec našinec Ivan Lendl je posedlý touhou po obrazech Alfonse Muchy - a ona ta Slovanská epopěj není na prodej.

Militaria - to je, pane, obor! Pánové Jiša a Rolinger z Plzně mají víc než tisíc kousků a exponátů, a to jen z utajované historie americké armády u nás. Paní Vladka Dobiášová má zase největší soukromou sbírku oblečení

a doplňků. Už vystavuje a spolupracuje s filmem, dokonce měla několik módních přehlídek. Lidé z pudy, ze starých zákoutí přinášejí šaty, kabáty, doplňky, kabelky a klobouky. Ti dárci vidí, že u ní budou v dobrých rukou, má vějíř Boženy Němcové, šaty Adiny Mandlové, šátek Oldřicha Nového... Říká, že je bohatá, ale ne finančně. A její sbírka určitě jednou zamíří do muzea.

Není v mých silách probrat všechny „maxikoníčky“, ale ještě aspoň s jednou svou známou vás seznámím. Sbírá totiž předměty s motivem krásy. Plyšová kravička, hrníčky, tužky, batohy, bačkory, přívěsky, kalkulačky, pyžama, kapesníky, prostírání, figurky, čokolády... víc než tisíc předmětů. Většina lidí krouť hlavou. Co až se jednou bude stěhovat?

Zbývá mi prozradit, co je můj sběratelský obor. Tak tedy, kromě šátků a šál, pěkné obrázky Karla IV., Komenského, Palackého, Destinnové a nejmí oblišený a vzácný je T. G. Masaryk. Nemáte nějaké přebytky? Si

Nad stránkami městské kroniky

Rok 1954

Volby do národních výborů a do Národního shromáždění

Dne 16. května se volilo do místního, okresního a krajského národního výboru. V Rýmařově bylo zapsáno 2562 voličů, odevzdáno 2548 hlasů. Z nich bylo pro kandidáty uvedené na hlasovacích lístcích 2280, což je 89,6 %, proti kandidátům 235 hlasů - 9,2 % a 33 hlasů bylo neplatných. Toto jsou výsledky voleb do MNV Rýmařov. Účast téměř sto procentní, ale více než devět procent hlasů proti kandidátům je na tehdejší poměry dosti vysoké číslo. První schůze nového MNV v Rýmařově byla 25. května a předsedou se stal Vladimír Liebars. Rada byla sedmičlenná. Volby do Národního shromáždění se uskutečnily 28. listopadu. Volební obvod 205 tvořil celý okres Rýmařov a část Šumperska. Voliči měli k dispozici kandidátku s jediným jménem - Ján Michalka. Ján Michalka pocházel ze Slovenska, po osvobození v roce 1945 se odstěhoval na Moravu a od roku 1946 pracoval jako dělník v Kovohutích Břidličná. V roce 1950 byl jmenován velitelem závodní stráže a v této funkci pracoval i v době voleb. Žádné jiné politické strany nemohly své kandidáty navrhnout. Přehled výsledků voleb v Rýmařově:

	Počet voličů	Účast v procentech	Hlasy pro kandidáty	Procento hlasů	Proti kandidát.	Procento hlasů
Rýmařov	2389	98,2	2232	93,9	157	6,1
Celá ČSR	8 708 102	99,1	8 482 894	97,8	191 578	2,2

Oslavy 1. máje

Organizátoři zvolili jiný postup než v minulých letech. Na okrajích města se vytvořily dílčí proudy, které pak na daný povel pochodovaly k náměstí... Po projevu zástupce KNV v Olomouci se průvod všech zúčastněných vydal z náměstí Gottwaldovou a Divadelní ulicí na Bartákovu, kde se rozcházel.

Oslavy 10. výročí osvobození

V předvečer tohoto dne se konalo slavnostní zasedání ONV rozšířené o zástupce všech složek veřejného života. 9. května dopoledne průvod před ONV na ulici J. Sedláka 14, položený věnců a kytic k památníku Rudé armády, odpoledne tělovýchovná a branná vystoupení. Na 24. října byla svolána okresním národním výborem do Domu požárníků konference pracující inteligence, ta se však nesešla, což ONV vysvětlil tím, že byla vyhlášena nedělní pracovní směna a povinná práce velkých závodů. Tato konference se pak opakovala 19. 11., kdy ze 160 pozvaných přišlo 47 účastníků. „Pracující inteligence“ tak dala jasně najevo svůj vztah k politickému systému.

Správa obce

Rozpočet MNV vykázal v tomto roce celkové příjmy ve výši 4 643 994 Kčs, výdaje dosáhly částky 3 980 353 korun. Výstavba obce: oprava kostelní věže nákladem 30 000 Kčs, které mezi sebou vybrali farníci, z rozpočtu města se nedalo vůbec. Oprava kaple v Lipkách - udělala se zde měděná krytina věžičky, práce však

byly dokončeny až v následujícím roce. Další akcí byla oprava radniční věže. Začalo se s ní v létě 1954 a spočívala v novém nátěru fasády.

Bytová výstavba - od roku 1945 se ve městě postavily jen dva nové domy s devíti bytovými jednotkami. V tomto roce se opět nepostavil ani jeden nový bytový dům, ale stavebními úpravami ve starších objektech se získalo 17 bytových jednotek. Přitom v r. 1954 bylo na MNV 206 žádostí o přidělení bytu, uspokojeno bylo 72 ženatých a 16 svobodných. Takže 118 žadatelů muselo čekat dál.

Školství

Základní školy bez podstatných změn, ale od září 1954 začala svou činnost v budově bývalé textilní průmyslové školy učňovská škola pekařská. Bylo v ní asi čtyřicet 14-16letých chlapců. V 1. poschodí byly ubikace, spole-

čenská místnost a jedna učebna, v přízemí druhá učebna. Ředitelem pekařské školy byl jmenován B. Štanglica.

V tomto roce začal MNV vážně usilovat o stavbu nové školní budovy. 31. července zaslal MNV memorandum KNV v Olomouci s požadavkem na výstavbu nové školy. Snaha byla ovšem marná, i přes urgence v dalších letech se město dočkalo nové školní budovy na ulici 1. máje až v osmdesátých letech. Ovšem již v sedmdesátých letech se zde postavila nová školní kuchyně, jídelna, družina mládeže a tělocvična.

Až dosud docházelo v Rýmařově vždy jen

k rušení školských zařízení. V roce 1949 - zrušení gymnázia, 1951 - zemědělská škola přemístěna do Bruntálu, 1952 - redukuje se dvouletá průmyslová škola textilní na jednorocí mistrovský textilní kurz, v roce 1953 končí svoji činnost základní podniková škola textilní a tentýž rok se stává rovněž pohřebním rokem 72leté tradice hedvábnického školství v Rýmařově. Tak

Bourání severní strany náměstí Míru

tedy „vzkvétalo“ rýmařovské školství.

Pomník J. V. Stalina se začal budovat 10. září 1954. Základ pod pomníkem byl 1,8 m hluboký a nad jeho povrchem se udělala nosná deska o tloušťce 30 cm. 20. září sem přivezli z Olomouce první pískovcové kvádry a během čtyř dnů se usadily na základy. Socha akademického sochaře Karla Lenerty z Olomouce měly být vztyčena na jaře příštího roku.

Sport „sjednocené tělovýchovy“ v Rýmařově vůbec nebyl sjednocený. Působily zde tři samostatné sportovní organizace, takže došlo spíše k rozříznutosti. Byla to Dobrovolná sportovní organizace (DSO) Baník, jejíž asi 30 členů se rekrutovalo většinou z pracovníků Českomoravského rudného průzkumu, se třemi oddíly. DSO Dynamo, založené také v roce 1954, mělo pět oddílů, z nichž nejspěšnější byli kuželkáři, kteří po vítězství v okresním přeboru zvítězili i v krajském přeboru. Lední hokejisté byli první v okrese, ale do krajské soutěže se neprobojovali. A konečně v DSO Jiskra pracovalo deset oddílů, z nichž oddíl kopané si vybojoval 1. místo v okrese a postup do kraje, oddíl ledního hokeje skončil v krajské soutěži na 4. místě ze šesti účastníků.

Co se v Rýmařově dělo v roce 1955, si řekneme v dalším pokračování. *Vratislav Konečný*

Srovnávání smetiště u vlakového nádraží, 2. 9. 1954

Fota: archiv muzea

Můj šálek čaje

William Saroyan: Tracyho tygr

Vybrat jediné dílo, která na člověka měla zásadní vliv, prostě nejde. Jaká zvolit kritéria? Rozsahem by dozajista zvítězil *Úvod do kvantové teorie* od Jiřího Formánka, i když jsem už po přečtení úvodu *Úvodu* pochopila, že kvantová teorie a já půjdeme navždy každá svou cestou. Ale je to skvělá kniha k lisování podzimního listí a rostlin do herbáře. Délkou našeho společného života zřejmě bude vítězit holčičí román Louisy May Alcottové *Malé ženy*, který pravidelně čtu už nejméně třicet let, od doby, kdy mi jej jako svůj nejoblíbenější předala maminka. V nemoci, která si vyžaduje pobyt pod peřinou, si k posteli nanosím detektivky Dicka Francise. Nemám jednoho oblíbeného autora - celé dílo, které v češtině vyšlo, mám od Milana Kundery, Johna Irvinga, Jane Austenové, Ivana Krause a Johna Kennedyho Toola. S posledně jmenovaným autorem je to trošku podvod, napsal jenom dvě knížky. Nejvícekrát v životě jsem určitě otevřela Bartschovy *Matematické vzorce*. Nejzábavnější knihy píše gejzír fantazie Tom Robbins, když vás například nechá sledovat napínavé situace, do nichž se dostanou cestou do Jeruzaléma guláš v konzervě, špinavá ponožka a stříbrná lžička.

Tak já vážně nevím, kterou knihu vybrat. *Vojna a mír?* *Zločin a trest?* *Poslední kabriolet?* *Kola?* *Nuda?* *Nana?* *Tichá dohoda?* *Jé, už jsem doma, už vím.* Především sedm názvů děl včetně citoslovce

je částí textu písně *Jablko je vinno* od skupiny Laura a její tygři. A *Tracyho tygr*, jímž se tato hudební skupina výrazně inspirovala ve své tvorbě, je rozhodně mým šálkem čaje.

Pod vlivem *Tracyho tygra* jsme kdysi s kamarádkou Alicí kompletně redesignovaly svůj pokoj na Šmeralových kolejkách a rozhodly se, že na věčnou památku hlavních hrdinů porodí Alice syna jménem Tomáš, zatímco na mně bude povít dceru jménem Laura.

Tracyho tygr od amerického autora arménskému původu Williama Saroyana je poměrně krátká novela, přesně na cestu vlakem „courákem“ z Rýmařova do Olomouce. Je to novela amorfní jako voda a projektivní jako I-ťing. Je taková, jací jste vy, když ji čtete, a pokaždé, když ji čtete, je o něčem jiném. Může být o lásce, o práci, o bulvárních médiích nebo o stáří. *Tracyho tygr* většinou v českém vydání vychází s krásným doslovem profesora anglické literatury a shakespearologa Martina Hilského, který mimo jiné píše: „Přečteme-li si Saroyanův příběh jako příběh mravoličný a zamyslíme-li se nad tím, jaké výhody má ten, kdo nemá tygra, vyplatí nám z knížky několik ponaučení, jak se vyvarovat potíží. Předně nenaslouchejme ve třech letech básni Williama Blakea Tygr. V patnácti nechodme do zoo, nekuřme tam cigarety a nepokukujme tam po holkách ani po zvířatech v pavilónu šelem. Nechtějme se v jedna-

dvaceti letech stát ochutnávači kávy, když na to padesát lidí před námi padesát let čeká. Nenamlouvejme si dívky v žlutých pletených šatech a s černou hřívou. Otcové krásných dívek v žlutých pletených šatech necht' neodcházejí z domu pro zmrzlinu a nenechávají manželky o samotě s mladíky typu Thomase Tracyho. A vy, matky černovlasých krasavic, nedávejte mladíkům čokoládové bonbóny ani polibky v přítomnosti svých dcer. Vy pak, sličné krásky, neodcházejte pro vysvědčení z krasopisu, když vás přijde navštívit mladík s tygrem. Konečně vy, černí panterři, zůstaňte pěkně v kleci v zoo nebo v cirkuse a nerušte svými neuváženými činy veřejný pořádek. S největší pravděpodobností lze předpokládat, že kdyby se Thomas Tracy, Laura Luthyová, její otec, její matka, jakož i černý panter chovali podle těchto pokynů, nevznikly by v Saroyanově knížce žádné potíže ani Tracyho tygr. Něco takového by však William Saroyan nemohl dopustit, protože má tygry rád. Má je rád především proto, že bez nich by nevznikla ona ztřeštěná, téměř surrealistická fraška, ona nádherná, lyrická bláznivina, onen saroyanovsky stylizovaný, výstřední příběh připomínající Chaplinovu grotesku či cirkusovou klauniádu, jímž je *Tracyho tygr*.“

Pokud ještě Tracyho tygra neznáte, zvu vás - vychutnejte si „příběh o Thomase Tracym, Laure Luthyové a tygrovi, jenž je láska“. Takhle začíná:

Thomas Tracy měl tygra.

Vlastně šlo o černého pantera, ale co na tom, pro Tracyho to byl tygr. Měl krásné bílé zuby.

Takto Tracy svého tygra získal:

Když mu byly tři roky a věci kolem sebe poznával podle zvuků, tu kdosi řekl *tygr!* At' už *tygr!* bylo cokoli, Tracy to chtěl.

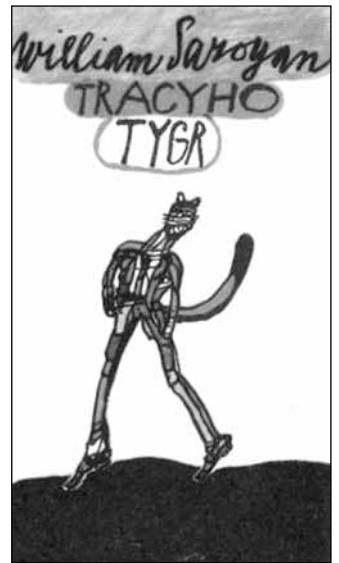
Jednoho dne se Tracy s tátou procházel po městě, když uviděl cosi za výlohou rybáry.

„Kup mi toho tygra,“ řekl.

„To je rak,“ opravil ho táta.

„Tak to nechci,“ řekl Tracy.

O pár let později navštívil s mámou zoo a v kleci viděl skutečného tygra. Vypadal jistě nejtygrovatěji ze všech tygrů, ale *jeho* tygr to nebyl. V dalších letech spatřil Tracy mnoho obrázků, slovníků, encyklope-

dií a filmů s těmi nejroztočivějšími druhy zvířat. Vykračovalo si tam mezi nimi i dost černých panterů, ale o žádném z nich by Tracy nemohl říct, že to je jeho tygr.

Až jednoho dne si zašel Tracy do zoo sám. Bylo mu tehdy asi patnáct, pokuřoval cigaretu a koukal po holkách, když tu najednou stanul konečně před svým tygrem.

Byl to rozespálý černý panter, který se právě probudil, zvedl hlavu, zpřímil se na Tracyho zadíval, stoupl si na všechny čtyři a řečí černých panterů pozdravil, což znělo asi takto: Uaují, pak popošel k mřížím klece, na chvíli se zastavil, s očima stále upřenými na Tracyho, a zas se líně vrátil k místu, kde až dosud spal. Tam sebou žuchnul a zahleděl se kamsi do dálky tolika mil a let, kolik mil a let prostor má.

Teď zas pro změnu zíral Tracy na černého pantera. Zíral tak upřeně asi pět minut. Pak odhodil cigaretu, odkašlal si, vyplivl slinu a vyšel ze zoo.

„Tohle je můj tygr,“ řekl si.

Nikdy se již do zoo nevrátil, aby si tygra ještě jednou prohlédl. Nebylo to nutné. Měl ho. Měl ho celého a se vším všudy za těch pět minut, kdy ho viděl, jak odevzdaně hledí do nekonečného prostoru s výrazem té strašlivé tygří pýchy. (Saroyan, William. *Tracyho tygr*. 1. vyd. Praha: Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění, n. p., 1980. 136 s.)

P.S. Pokud by vás to zajímalo, tak syn mé kamarádky Alice se opravdu jmenuje Tomáš.

Leona Pleská

Připomínáme si

První let člověka do vesmíru

První člověkem pilotovaný let do kosmu je středobodem doby, jež optimismus se dnes zdá být skoro jako z jiného světa. Její úvod představuje Sputnik 1, jehož vypuštění proběhlo 4. října 1957, její vyvrcholení pak přistání Apolla 11 na Měsíci 20. července 1969. Nikdy po tomto datu se nepodařilo znovu vzbudit

Jurij Gagarin ve Švédsku, 1964

dit přesvědčení, které tyto úspěchy doprovázelo, a s největší pravděpodobností se na ně už navázat nepodaří, i kdyby jen z důvodů čistě hmotných. Co se zdálo být předzvěstí zářné budoucnosti, si tak dnes připomínáme jen jako slavnou minulost. Jurij Alexejevič Gagarin se narodil 9. března 1939 ve vesnici Klušino poblíž Gžatsku v tehdejší Západní oblasti. Oblast dnes hraničí s Běloruskem a nese jméno Smolenská, Gžatsku se dnes říká Gagarin. Rodiče byli kolchozníci, Jurij se tedy mohl pyšnit vzorně rolnickým původem. Po základní škole se učil slévačem, pak studoval na Saratovské průmyslovce, kde se také seznámil s pracemi Konstantina Eduardoviče Ciolkovského. Absolvoval pilotní kurs a roku 1955 byl přijat na Vojenskou leteckou školu v Orenburgu.

Již po dvou letech Gagarin akademii ukončil s vynikajícím úspěchem, a tak si mohl vybrat působiště. Rozhodl se pro základnu Luostari v Murmanské oblasti, u hranic s Norskem. Také se oženil se zdravotní sestrou Valentinou Ivanovnou Gorjačovou. O zahájení výběru kosmonautů projektu Vostok bylo rozhodnuto začátkem roku

1959 a v jeho průběhu procházela skupina odborníků seznamy vojenských pilotů. Gagarin spolu s 205 dalšími kandidáty takřka uvízl v síti a měl jen malou možnost volby. K problematice kosmonautiky jej však poutal živý zájem, byl proto silně motivován projít testy úspěšně. Nebudeme asi daleko od pravdy, když řekneme, že byl šťasten, když našel své jméno mezi dvaceti kandidáty na kosmonautický výcvik - prvními lidmi, kteří kdy takový trénink podstoupili.

Protože nově zřízené Hvězdné městečko nedaleko Moskvy nedisponovalo kapacitou k výcviku celé dvacítky, přednost dostala šestice vybraných. Během testování se Jurij Gagarin stále zřetelněji ukazoval jako nejlepší kandidát, nejen díky vysoké fyzické a mentální odolnosti, k níž přispívala živá inteligence i veselá a optimistická povaha, ale také díky i na tehdejší dobu velice malému vzrůstu - budoucí hrdina Sovětského svazu měřil metr padesát sedm, což v malé kabině Vostoku 1, jehož úspěch mohl záviset na každém kilogramu, představovalo značnou výhodu. Náročný výcvik měl Gagarin brzy zúročit.

Na tomto místě ale odbočme. Musíme připomenout ještě jednoho muže, protože na Gagarinovi úspěch letu nezávisel - muže, který na projektu Vostok nese lví podíl, ačkoliv jeho identita musela až do jeho smrti zůstat v utajení. Jmenoval se Sergej Pavlovič Koroljov. Tento mimořádně nadaný konstruktér pocházel z Ukrajiny, kde se narodil 30. prosince 1906 dle starého či 12. ledna 1907 dle nového kalendáře. Učil se v Kyjevě a později v Oděse tesařem a stejně jako později Gagarinovi i jemu učarovalo letectví. Od roku 1924 studoval na Kyjevském polytechnickém institutu a pak i na slavné moskevské Baumance, nejstarší ruské technické univerzitě. Zde se věnoval navrhování letadel, přičemž vedoucím jeho práce byl sám Alexej Nikolajevič Tupolev.

Po vystudování Koroljov pracoval jako armádní konstruktér a hned roku 1930, tedy v pouhých třidvaceti letech, dosáhl pozice vedoucího inženýra na

projektu Tupolevova bombardéru TB-3. Skutečný mezník přišel o rok později se založením Skupiny pro studium reaktivního pohybu (Gruppa izučeniija reaktivnogo dviženija, GIRD), nejspíš prvního profesionálního útvaru zkoumajícího tryskový pohon na světě, jehož ředitelem se stal právě Koroljov. Během osmi let pod jeho vedením skupina přinesla celou řadu technických zlepšení a její práce položila základy pozdějšího sovětského vesmírného programu.

Jenže za vlády muže z oceli si člověk mohl být jist máločím, zvláště někdo v Koroljovově pozici. V síti NKVD uvízl roku 1938, když jej během krutých výslechů jmenovali někteří spolupracovníci. I z něj na Lubjance vymlátili příznání a pak ho odsoudili na deset let do lágru. I on pokládal své uvěznění za omyl a psal na všechny strany včetně Stalina. Paradoxně to byl nově nastoupivší šéf NKVD Lavrentij Berija, kdo mu zachránil život,

Sergej Koroljov, 1937

když po roce nechal znovuotevřít proces. Tábor zmírnili na osm let vězení a vzhledem k tomu, že dva jeho kolegové dostali kulku, mohl mluvit o velkém štěstí. Armádě se hodil, a tak jej jako řadu jiných uvězněných techniků během války nechala pracovat. Koroljova nakonec osvobodili a po válce těž významovali. I Stalina Němci poučili o výhodách raketové technologie a vlastní úspěchy, včetně těch Koroljovových, výrazně pomohly. O Sputniku a dalších meznících promluvíme jindy. Konstatujme jen, že roku 1957 jeho pracovní skupina konečně přesvěd-

čila Akademii věd i Chruščova, že stojí za to o dobytí vesmíru soutěžit s Američany, kteří se ukořistili Wernhera von Brauna, ale zdráhali se přiklepnout mu peníze. Sergej Pavlovič Koroljov se stal vedoucím konstruktérem sovětského vesmírného programu a jeho tým začal získávat náskok.

Roku 1960 se cesty obou hlavních postav našeho příběhu setkávají. Jeden hrdina zjevný a druhý utajený, pilot Gagarin a konstruktér Koroljov. Jak už bylo řečeno, Gagarin vyšel z testů jako nejlepší kandidát. Po důkladných zkouškách lidí, motorů i samotného Vostoku nastoupil dne 12. dubna 1961 Jurij Alexejevič Gagarin k prvnímu pilotovanému letu do vesmíru. Odstartoval v 9.07 moskevského času. Gagarinovi tehdy bylo sedmdvacet let, Koroljovovi čtyřiapadesát.

Let to byl první a zároveň i nejkratší, trval 108 minut. Gagarin udržoval spojení se Zemí, hovořil o tom, co vidí, a hlásil, že se cítí dobře. Při sestupu si pohvizdoval vlasteneckou „Rodina slyšit, rodina znájet, gde v oblakach jejo syn proletajet,“ ale nikde v záznamu není slova o tom, že by ve vesmíru „neviděl Boha“ - to si podle všeho Chruščov později vymyslel. Přistávalo se u vesnice Smelovky nedaleko Engelsu v Saratovské oblasti na dolním toku Volhy, Gagarin se katapultoval 7 km nad zemí a v naprostém pořádku dosedl na zemský povrch.

Z kosmonauta se stal hrdinou, z nadporučíka majorem, z člověka ikonou. Sovětský svaz po zveřejnění úspěšného letu obdržel řadu gratulací, některé upřímné, jiné spíš se zaťatými zuby. Není žádným překvapením, že zejména tisk Spojených států zprávu kvitoval s obavami, a z kosmického programu se pomalu ale jistě stávala věc americké národní cti. Jurij Gagarin mezitím objížděl svět coby oslavovaná celebrita, v čemž mu velice pomáhalo jeho přátelské, srdečné vystupování. Stojí za zmínku, že jeho první zahraniční cesta vedla do Prahy. Do vesmíru už ale hrdinu nikdy nepustili, třebaže si to přál asi ze všeho nejvíc. Cvičil se tedy dál jako vojenský

pilot. Právě to se mu paradoxně nakonec stalo osudným, když se jeho testovací stroj 27. března 1968 zřítíl u Novoselova.

Sergej Koroljov se oficiálních poct za života nikdy nedočkal, skoro celou kariéru strávil v utajení. Mezi svými spolupracovníky, ať už inženýry nebo kosmo-

nauty, ale požíval nezměrného respektu a každý dobře věděl, čím intelekt za úspěchy stojí. Jenže Koroljovovo zdraví bylo těžce naložené předválečným uvězněním. Trpěl na ledviny, roku 1960 dostal infarkt, přidala se arytmie, záněty, vnitřní krvácení. Pracoval dál, věděl, že se

Američané pokoušejí dosáhnout Měsíce, se svým týmem navrhl řadu později úspěšných prototypů, dotáhnout je ale nestihl. Po jedné z operací už nenabyl vědomí a 14. ledna 1966 zemřel. Zdá se to až neuvěřitelné, ale šírá matička Rus nezpłodila nikoho, kdo by se mu dokázal tech-

nicky a organizačními schopnostmi vyrovnat. Celý ten sovětský kosmický zázrak v jádru vlastně stál na jednom jediném člověku.

Přes pozdější dílčí úspěchy se už Sovětům nikdy nepodařilo ztracený technologický náskok dohonit. *JaPo*

Organizace a spolky

Úklid nádvoří zámeckého parku Janovice

Chtěl bych stručně informovat veřejnost, že dne 9. dubna od 14.00 provedlo Občanské sdružení „Historií k současnosti zámku Janovice“ jarní úklid (hrabání, zametání a odvoz) nádvoří zámeckého parku v Jano-

vicích. Úklid byl proveden na základě stanov a jimi určených cílů, ve kterých se členové občanského sdružení zavazují k údržbě zeleně a úklidovým pracím venku i uvnitř zámku. Tímto bych chtěl všem členům i nečle-

nům přítomným na úklidu nádvoří zámeckého parku poděkovat a i nadále naplňovat cíle našeho občanského sdružení.

*Ondřej Bačík st.,
předseda občanského sdružení*

Výstava skalniček a bonsají Klubu skalničkářů Campanula Bruntál spojená s prodejem výpěstků

12. a 13. 5. v Bruntále, 14. a 15. 5. v Krnově

Bruntálský Klub skalničkářů Campanula připravil jako každoročně pro všechny milovníky skalniček, skalek a bonsají výstavu spojenou s prodejem výpěstků. Letos po dlouhé době poprvé se bude výstava konat ve dvou městech - 12. a 13. května v atriu Kulturního střediska na Dukelské ulici v Bruntále, od 9.00 do 17.00 ve čtvrtek a od 9.00 do 16.00 v pátek, 14. a 15. května pak ve Středisku volného času Méda v Krnově, ulice Dobrovského 16, od 10.00 do 17.00 v sobotu a od 10.00 do 16.00 v neděli. Zájemcům bude po všechny dny k dispozici poradenská služba.

Skalničkáři klubu Campanula Bruntál vám rádi předvedou své skalničkami osázené miniskalky i bonsaje a dřeviny v nádobách, které jsou mnohdy nedílnou součástí zahrad. Příroda nám nabízí krásné scenérie, nádherné hory

a skály porostlé ve vyšších polohách skalničkami a my skalničkáři se snažíme tuto krásu v malém přenést do svých zahrad a ještě v menším do miniskalek v nádobách, které budou na výstavě k vidění.

Klub skalničkářů Campanula Bruntál má dlouhou tradici, byl založen 24. dubna 1974 a někteří zakládající členové jsou dosud součástí členské základny. Klub tehdy založilo 30 přátel a v současné době nás je 176, největší podíl na členské základně mají města Bruntál a Krnov, ale jsou mezi námi členové z Rýmařova a okolí, Vrbna pod Pradědem, Města Albrechtic, Třemešné, Zátoru, Světlé Hory a dalších obcí. Jen pro zajímavost, naše nejstarší členka Štěpánka Billová z Krnova má 93 roků, stále navštěvuje naše členské schůze a v domově důchodců v Krnově osazuje a udržuje skal-

ku před budovou.

Zájemci o činnost Klubu skalničkářů Campanula Bruntál mohou navštívit nově zřízené webové stránky klubu www.campanula-bruntal.webnode.cz, kde jsou veškeré kontakty na členy výboru, zprávy o činnosti, informace o akcích i fotografie ze zahrad a skalek členů klubu. Zájemci o členství se mohou prostřednictvím webových stránek přihlásit do našich řad. Na dotazy odpovíme na e-mailové adrese campanulabruntal@seznam.cz.

campanulabruntal@seznam.cz.

Přijďte se sami ujistit, že naše výstava má co ukázat a nabídnout. V minulém roce se o tom přesvědčilo přes 300 návštěvníků a 200 školáků. K vidění bylo 120 exponátů a akci poprvé zpestřila anketa návštěvníků o nejlepší kus. Přijďte se inspirovat a možná se k nám přidáte. Klub Campanula Bruntál se těší na vaši návštěvu.

*Milúše Hejsková
za výbor klubu Campanula*

Z okolních obcí a měst

VELIKONOČNÍ VESELICE S KAPELOU

GALAXY

www.galaxy.wbs.cz

Neděle 24. dubna 2011 ve 20.00 hodin.
Společenský dům Břidličná.

VSTUPNÉ
60,- Kč

Vstupenky v předprodeji od pondělí 11. dubna 2011

na Městském úřadě Břidličná u paní Bernardiny Mered'ové.

Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově pořádá besídku
na

Den matek

Kdy? v pondělí 9. 5. v 16:00

Kde? sál SVČ (dříve ZUŠ, ul. Divadelní)

Program: vystoupení dětí z MŠ 1. máje

vystoupení žáků ZUŠ

k poslechu a tanci zahraje pan Kováč

Občerstvení zajištěno

Srdčně vás zvou zaměstnanci Diakonie ČCE – střediska v Rýmařově

Moravskoslezský kraj informuje

Souvislé úpravy na silnicích II. a III. tříd

Rada Moravskoslezského kraje schválila plán souvislých oprav silnic II. a III. tříd v roce 2011, který obsahuje návrh oprav poškozených vozovek a je navržen na celkovou částku 142,1 mil. Kč. Jedná se ve všech případech o silnice ve velmi špatném až havarij-

ním stavu. Správa silnic MSK má v rozpočtu kraje vyčleněnou částku ve výši 40 mil. Kč a s ohledem na špatný technický stav silnic se předpokládá povýšení o 100 mil. Kč. Opravy by měly být realizovány po ukončení výběrových řízení, jakmile to přírodní podmínky

umožní, s předpokladem zahájení realizace v květnu 2011. V okrese Bruntál se opravy týkají úseků silnic III/44512 Dolní Moravice, III/4456 Sovinec a III/0451 Bruntál - Kočov.

Bc. Šárka Vlčková, tisková mluvčí odboru kanceláře hejtmána kraje

Jak šmakuje Moravskoslezsko

V pátek 1. dubna byl oficiálně vyhlášen 1. ročník Gastrofestivalu, který se bude konat pod záštitou Ing. Jiřího Vzientka, náměstka hejtmána kraje. Předvojem tohoto gastrofestivalu je kulinářská soutěž Jak šmakuje Moravskoslezsko, která má za úkol oživit původní regionální speciality, dopomoci k budování pozitivního image MSK a rozšířit svou nabídku v oblasti cestovního ruchu o regionální gastronomické zážitky.

Jak tedy na to? Do 31. května můžete zaslat své recepty buď prostřednictvím elektronického formuláře, který naleznete na www.msregion.cz, nebo poštou na adresu: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad, Ing. Ema

Havelková, odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu, 28. října 117, 702 18 Ostrava.

Ze zasláných receptů budou vybrány odbornou porotou v čele s gastroexpertem Mirkem Horákem ty nejtýpější recepty pro náš

region. Od 1. června do 31. srpna bude na www.msregion.cz moci hlasovat i široká veřejnost. A o jaké ceny se vlastně bude soutěžit? O dva víkendové pobyty ve wellness hotelu s polopenzí pro celou rodinu, o dva víkendové pobyty spojené s návštěvou pivních lázní, parní hrnce a další hodnotné ceny.

Jak šmakuje Moravskoslezsko?

Vyhlášení vítězů proběhne na prvním ročníku Gastrofestivalu, který se bude konat na hradě Hukvaldy v neděli 2. října od 9.00. Návštěvníci zde budou moci ochutnat nejlepší jídla z naší kulinářské soutěže, regionální potraviny, užít si gastroshow připravovanou s předními českými a zahraničními gastroexperty či zhlédnout barmanské umění. Pro děti bude připraven doprovodný program plný her a malých soutěží. Vše bude završeno vyhlášením vítězů, předáním cen a koncertem skupiny Kryštof, který bude na

dlouhou dobu jejím posledním. Po ukončení celé soutěže a po Gastrofestivalu budou nejlepší recepty nabízeny v restauračních zařízeních našeho kraje pod jednotným označením a budou tak upozorňovat na naše speciality. Seznam restaurací bude po vytvoření zveřejněn a propagován. Bližší informace k právě probíhající kulinářské soutěži či k připravovanému gastrofestivalu jsou k dispozici na www.msregion.cz. Kontaktní osobou pro Gastrofestival i doprovodnou kulinářskou soutěž je Ing. Ema Havelková, email: recepty@kr-moravskoslezsky.cz.

Ema Havelková

Akce hradu Sovince

23. a 24. dubna

Rekviem za rytíře - velikonoční jarmark lidových řemesel

Historická akce s celodenním programem: říkadla, písničky a Velikonoční tradice

Účinkují:

Folklorní soubor Kosíř

Hanácký folklorní soubor Kosíř z Kostelce na Hané se zaměřuje na zpracování lidových zvyků. Vystoupení tvoří ucelené tematické bloky, nechybí ani sólové tance. Celkový dojem vystoupení zvýrazňují bohaté, ručně vyšívané kroje. Kosíř na Sovinci doposud nikdy neúčinkoval. Premiérové vystoupení proběhne v sobotu 23. dubna.

Folklorní soubor Markovice

Byl založen r. 1953. Soubor zpracovává tradice severní Hané, vystupuje v krojích vesnického obyvatelstva 19. stol. a objevuje se na významných folklorních festivalech po celé Evropě. Účinkoval také v Egyptě a Řecku. Na Sovinec Markovice zavítala v letech 2003,

2004, 2007 a 2010. Na neděli 24. dubna si soubor pro návštěvníky Sovince přichystal nové velikonoční představení Na mrskačce.

Kejklíři Komedianti na káře

Kejklíři Komedianti na Káře, pocházející z okolí Brna, mimo návštěvníky oblíbeného pásma Na vysoké noze přivezou na Sovinec premiéru kejklířské pohádky Princ Bajaja.

Divadelní a šermířská společnost Grál

Skupina na Sovinci pravidelně vystupuje od roku 2006. V návštěvníckých anketách o nejoblíbenějšího účinkujícího jí patří celkové třetí místo.

Žonglér a komediant Tomáš Bílek, skupina šermu Revertar

Bohaté občerstvení a soutěže pro děti • Prohlídky hradu s průvodcem • Po oba dny hrad otevřen 9.15 - 18.00. Děj akce zavede návštěvníky hradu na venkovské šlechtické sídlo, probouzející se po dlouhé zimě.

30. dubna a 1. května

Přízrak temné noci - pálení čarodějnic na Sovinci

Opékání buřtů s rejem čarodějnic a temných sil

Po celý den loutkové pohádky Romana Bedřicha Bauera a Boučkova loutkového divadélka LS Bodi Jaroměř

11:25 a 15:25 loutková pohádka Bezhlavý rytíř
13:30 sovinecká premiéra loutkové pohádky Faust
12:30 a 14:30 hraná pohádka Perníková chaloupka

Výstava historických šatů a módních doplňků Oděvy pěti století - Veronika Kulová

Netradiční prohlídky hradních zákoutí

Po oba dny otevřeno 9:15 - 18:00, prohlídka každých 15 min.

Zajímavosti z přírody

Šplhavci

Tento řád ptáků se vyznačuje hned několika zvláštnostmi:

1. Jejich dva prsty směřují dopředu a dva dozadu, oproti ostatním ptákům, u nichž dozadu směřuje jen jeden prst, zvaný vratiprst.
2. Vyznačují se dlouhým silným zobákem.
3. Mají dlouhý vysunovatelný jazyk.
4. Mají zvláštním způsobem uložený mozek, který jako by byl odpružen.
5. Jejich ocas je krátký a silný a slouží jako opora.

Všechny tyto znaky umožňují šplhavcům vykonávat jejich charakteristickou činnost, a to šplhat po stromech, zdech a sloupech, tesat a bubnovat zobákem do nich a vyhledávat potravu. Všichni šplhavci jsou hmyzožravci, ale některé druhy dokáží vyplenit hnízda drobných pčev.

A které druhy můžeme potkat u nás? V blízkosti lidských sídel můžeme zahlédnout nejznámějšího strakapouda velkého a žlunu zelenou. Pokud vyrazíme do hlubokého lesa, můžeme slyšet nej-

většího šplhavce, datla černého, který je velký jako vrána, je celý černý s červenou čepičkou na hlavě. V Rýmařově ještě můžeme potkat strakapouda malého, který je o málo větší než vrabec.

V loňském roce bylo v CHKO Jeseníky poprvé v historii prokázáno hnízdění dvou párů datlíků tříprstých, kteří mají žlutou čepičku a živí se kůrovcem. Jak už napovídá jeho druhové jméno, odlišuje se od ostatních šplhavců tím, že má pouze tři prsty, z nichž dva směřují dopředu a jeden dozadu. V naší republice můžeme potkat ještě tyto druhy šplhavců: strakapouda prostředního, bělohřbetého a jižního, dále žlunu šedou a krutihlava obecného. Krutihlav jako jediný ze šplhavců nevytesává dutiny a živí se především mravenci.

Kromě klasických hlasových projevů, jako je bubnování, se všichni šplhavci ozývají zvláštním křikem, charakteristickým pro každý druh. Vzhledem k tomu, že hlavní potravou všech šplhavců jsou larvy a kukly hmyzích škůdců, jsou pokládáni za užitečné. Někdy se ale

může u nich objevit jistý nešvar, a to když strakapoudi velcí tesají do nových fasád hlavně u panelových domů a mohou je tak vážně

poškodit. V takovém případě stačí v těchto místech vyvěsit siluetu letícího dravce a strakapoud dá pokoj. *Ing. Miroslav Glacner*

Datel černý

Foto: Petr Šaj, www.birdphoto.cz

Sport

Cenné kovy ve 2. kole Moravskoslezské ligy aerobiku 2011

V sobotu 9. dubna proběhlo v Orlové 2. kolo MLA 2011. Sportovní klub Studio Sport a zdraví Rýmařov reprezentovalo v tomto kole 13 závodnic. Všechna rýmařovská děvčata se v závodě výborně umístila a každá do ligy vybojovala cenné body. Celkem 12 našich závodnic se proboujalo do finále a 5 závodnic vystoupilo na stupně vítězů. Do Rýmařova přivezl náš tým závodního aerobiku 5 medailí ve všech barvách. Všem děvčatům, rodičům i trenérkám Lydii Míhálové a Olze Človečkové děkujeme za výbornou reprezentaci Rýmařova. Průběh MLA 2011 a všech ostatních závodů najdete na www.studio-sportazdravi.cz.

Umístění rýmařovských závodnic:

Kategorie 1 Profi 8 - 10 let

Jana Hamplová 1. místo

Kategorie 1 Neprofi 8 - 10 let

Tereza Človečková 1. místo

Šárka Pallová 3. místo

Aneta Černíčková 4. místo

Adéla Stržíňková finálové umístění

Tereza Šulříková finálové umístění

Kategorie 2 Profi 11 - 13 let

Šárka Zapletalová 2. místo

Klára Zifčáková 5. místo

Bára Kuzmíková finálové umístění

Kategorie 2 Neprofi 11 - 13 let

Michaela Brštáková 4. místo

Lenka Hamplová finálové umístění

Natálie Gremlicová

Kategorie 3 Profi 14-17 let

Tereza Krywdová 2. místo

Lydie Švédíková, předsedkyně SK

Víte, kdo to je Global Master Worldloppet Skier?

Povídání o běhání na lyžích a cestování s Ivanem Sovišem

Před nedávnem jsme se spolu bavili o atletických maratonech. Ve čtenářích to možná vzbudilo dojem, že jen hobluješ kilometry na asfaltových silnicích. A teď přichází zpráva, že jsi jako čtvrtý Čech získal prestižní titul Global Worldloppet Skier v dost odlišné disciplíně. Z názvu je patrné, že se jedná o lyžařský titul, ale můžeš přiblížit, co to vlastně je?

V paměti Rýmařováků je jistě populární Jesenická sedmdesátka, která se běhala v letech 1967-1989, bohužel k velké lítosti všech moravských běžců po revoluci zanikla. Nezanikl ale další a dnes už nejpobulárnější český dálkový běh - Jizerská padesátka. Letos se jel již 44. ročník. Postupně v letech 1970-1980 začala téměř všechna zimní střediska pořádat svůj dálkový běh

kteří prostě jedou jen pro potěšení bez ambicí na boj o přední místa. Tak vznikla soutěž o titul Worldloppet Master, kterou vyhláší rídící generální sekretariát v italském Cavaleze. Podmínkou získání titulu je absolvovat nejméně 10 závodů ve stanoveném časovém limitu, jeden ale musí být mimo Evropu. Za dobu existence soutěže získalo tento titul již 3 250 běžců z celého světa, z nichž mnozí jej získali vícekrát. V seznamu držitelů je i 65 Čechů. Samozřejmě byla stanovena i další meta - absolvování všech 15 závodů a získání titulu Global Worldloppet Skier. To se zatím podařilo 125 běžcům, mezi nimi jsou pouze 4 Češi. Diplom s číslem 125 mám právě já.

To jsi absolvoval všechny tyto závody během jediného roku?

Ale kdepak, to se ani nedá zvládnout - některé z těchto závodů se jedou ve stejném termínu, protože lyžařská sezóna není zase tak dlouhá. Evidují se závody za celou dobu existence této soutěže, někteří závodníci mají započteny závody i z roku 1979. Já jsem všech 15 závodů absolvoval během 12 let, samozřejmě některé jsem absolvoval několikrát - třeba Jizerskou 50 jezdím každý rok a několikrát jsem absolvoval i Marcialongu, Dolomitenlauf, Engadin i König Ludwig Lauf.

Jaké podmínky musí splňovat ten, kdo se chce některého z těchto závodů zúčastnit?

Je to velmi jednoduché - zúčastnit se může kdokoliv, kdo si na

troufá a má aspoň 18 let. Stačí se včas přihlásit a zaplatit předepsané startovné. Ale protože se vždy pokouší absolvovat závod i frajeři bez základní lyžařské průpravy a potřebné fyzické zdatnosti třeba jen po furiantské sázce, vypisují pořadatelé časové limity v určených bodech. Kdo nezvládne třeba prvních 30 km v předepsaném čase, musí sundat lyže a závod skončit. Zdatné lyžaře tento limit ani nezajímá, trochu nespravedlivé ale je, že je stejný limit pro dvacetileté i šedesátileté.

A jaká je odměna pro ty, kteří závod úspěšně dokončí?

Tak to je především radost z překonání vlastní pohodlnosti a z ukončeného závodu. Na většině závodů každý v cíli dostane medaili, na lyžích pak zůstane jako památka nálepka s logem závodu. Možná se to někomu zdá málo za několikahodinovou dřinu, ale kdo to jednou zkusí a vydrží, ten už se na odměny neptá. **Některé závody jsou přece jen v trošku vzdálenějších zemích, například hned první závod je až v Austrálii, jak ses tam dostal?**

Sám bych se asi na takovou cestu nevydal, ale měl jsem štěstí, že jsem se dostal do výborné party, která s cílem absolvovat všechny tyto závody cestovala na ty vzdálenější společně. Tak jsme procestovali Japonsko, Austrálii, Ameriku i Kanadu. Vždy se jednalo nejen o cestu do místa závodů a samotný závod, ale i návštěvu zajímavějších míst v každé zemi.

Diplomy Worldloppet s medailí

Tak to musím trochu do historie. Většina lidí už slyšela o nejnámějším a nejděším dálkovém běhu na lyžích - Vasův běh ze Sälen do Mory ve Švédsku. Trat měří 90 km a letos se jel už 87. ročník - to už je bohatá historie. V posledních letech startuje 15 tisíc běžců, z toho bývá kolem 2 tisíc žen. Zájem je tak veliký, že je nutné se hlásit dlouho předem, po naplnění limitu už je startovní listina uzavřena a další zájemci musí čekat na příští rok. O málo mladší (letos 74. ročník) je druhý skandinávský běh - Birkebeinerrennet, který je zvláštní ve svém pojetí. Běží se na počest historické události, kdy věrní dvořané zachraňovali ohroženého novorozeného budoucího krále Hakona Hakonsona. Prostě novorozenec vzal do rucksaku a na lyžích s ním ujel přes 50 km do bezpečí. V duchu této události musí každý závodník nést na zádech zátěž 3,5 kg. Běh na lyžích na dlouhé trati si získával stále větší oblibu a postupně se začal pořádat v mnoha dalších zimních střediscích.

a počet startujících rostl do tisícovek, takže vznik celoroční soutěže byl jen otázkou času. Tohoto úkolu se ujali pořadatelé italského běhu Marcialonga a již přes třicet let probíhá Světový pohár v dálkových bězích na lyžích pod názvem Ski Worldloppet, který nyní zahrnuje 15 nejvýznamnějších světových běhů. Jsou to Kangaroo Hoppet v Austrálii, Jizerská padesátka v České republice, Dolomitenlauf v Rakousku, Marcialonga v Itálii, König Ludwig Lauf v Německu, Finlandia-hiihto ve Finsku, Sapporo Ski Marathon v Japonsku, Gatineau Loppet v Kanadě, La Transjurassienne ve Francii, American Birkebeiner v USA, Tartu Maraton v Estonsku, Vasaloppet ve Švédsku, Engadin Skimarathon ve Švýcarsku, Birkebeinerrennet v Norsku a Bieg Piastow v Polsku. Samozřejmě největší zájem je o běžecké špičky - mimochodem v posledních letech se na prvních místech pravidelně objevuje český běžec Standa Řezáč. Ale cílem je také motivovat ty tisíce lyžařů,

Na trati Kangaroo Hoppet v Austrálii

Asi to bylo nejen časově, ale i finančně náročné.

Kdo zná ceny jen podle katalogů cestovních kanceláří, asi má přehnané představy. Ale kdo cestoval tzv. na vlastní pěst, ví, že se dá cestovat za nesrovnatelně nižší náklady. Není nutné spát v mnohahvězdičkových hotelích a jíst ve vybraných restauracích. Samozřejmě je potřeba koupit letenky, ale i tady jsou někdy až nepochopitelné rozdíly v ceně, a předem vyhledat optimální řešení. A to šéf celé party Honza dokázal vždy perfektně připravit. Náklady na cesty pochopitelně spolykaly značnou část úspor, ale znám i v Rýmařově spousty lidí, kteří za své koníčky utrácí mnohanásobně vyšší částky - zkrátka podle sloganu si pomocí úspor plníme své sny.

Můžeš nám něco povědět například o lyžování v Austrálii?

Tak to je kapitola plná zvláštních věcí. V Austrálii je všechno trochu jinak. Zima tam je v době našeho léta, takže už odjezd z domova v srpnu se zimní výbavou nebyl normální. Letěli jsme z Vídně do korejského Soulu a pak na jih do Melbourne - celkem přes 20 hodin letu. Tam jsme si vypůjčili mikrobuse a cestovali po nejzajímavějších částech jihovýchodní Austrálie. Jezdí se tam vlevo, takže pro naše řidiče nebylo jednoduché si na to zvyknout. A když vyjde slunce, putuje od východu opačnou stranou přes sever k západu. Exotická fauna v podobě klokana a vombatů je tady spíš hrozbou - spousty přejetých nebo zraněných zvířat kolem cesty nutí řidiče po setmění k velmi opatrné jízdě - pomníčky kolem cesty signalizují, že ne vždy dopadne srážka s klokánem špatně jen pro klokana.

Představa zasněžených silnic není na místě - všude se příroda zelená a mráz se sněhem jsou k má-

ní jen v horách, kterých je tam poskrovnu. Všude mimo města se pasou obrovská stáda hovězího dobytka, ovcí jsme viděli poměrně málo. Mimo ohrazené pastviny se pasou zmínění klokani, jsou však velmi plaší a vidět stádo zblízka se podaří málokdy. Stojí to však za to, jejich hopsání je pro nás nezvyklé a komické. Z jižního pobřeží jsme zamířili k severu do horského střediska Falls Creek, místa konání závodu Kangaroo Hoppet. Měli jsme štěstí - takové přívaly sněhu organizátoři nepamatovali v celé historii tohoto závodu. Přestože závod se běhá v nadmořské výšce kolem 1 700 metrů, často musí pořadatelé trať závodu přizpůsobovat sněhovým podmínkám.

Druhý den po skončení závodu jsme si ještě vystoupili na nejvyšší horu Austrálie Mount Kosci-

Klokana jsme si zblízka prohlédli jen v zoo

rém pohoří. Nevynechali jsme ani nejnámější mořskou pláž Bondi a Martina napadlo vyzkoušet běh na lyžích v jemném plážovém písku. To se všem líbilo a tak jsme jako malí kluci k všeobecnému pobavení všech návštěvníků pláže běželi na běžkách tréninkový okruh v plavkách a se startovními

Nevynechali jsme ani koupání v moři - v Austrálii vrcholila zima a paradoxně jsme z českého srpnového léta dostávali zprávy, že je u nás teplota kolem 5 °C.

Příště si budeme s Ivanem Sovišem povídat o Japonsku, Americe a závodech v Evropě.

JiKo

Jak malí kluci - na běžkách na písčité pláži Bondi u Sydney

Fota: archiv I. Soviše

szko, kterou průzkumník Pawel Strzelecki pojmenoval po slavném polském vojevůdci. A pak cesta zpět do údolí, přes hlavní město Canberra do Sydney. Tam jsme samozřejmě navštívili olympijský areál, ale také prošli atraktivní australský Grand Canyon v Mod-

Na nejvyšším vrcholku Austrálie Mt. Kosciuszko

VELIKONOČNÍ

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

LOSOVANÝ - MUŽI I ŽENY

SOBOTA 23. 04. 2011

TĚLOCVIČNA GYMNAZIA RÝMAŘOV

REGISTRACE HRÁČŮ 8:00 – 8:30

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

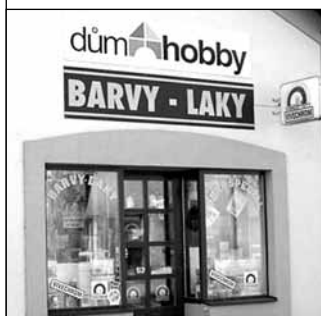
POŘADÁ VOLEJBALOVÝ ODĐIL TJ JISKRA RÝMAŘOV

čísly závodu Kangaroo Hoppet.

BARVY LAKY

Sokolovská 35, Rýmařov, tel.: 554 211 228

Otevřeno:
Po - Pá 8 - 12, 13 - 17
So 8 - 11

Akce: duben
PRIMALEX - sleva 5%

Míchání barev,
poradenská činnost.

- * **Plastová okna a dveře**
- * **Zasklívání balkonů**
- * **Zimní zahrady**

I-nova CZ, s. r. o.,

Harrachov 10,

Rýmařov

tel. 605 778 177

www.i-nova.cz

JAK VYJDE

Další číslo RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od 6. 5. 2011

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek 28. 4. 2011 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

9/2011

VÝSTAVA

Stavíte, opravujete, zařizujete?
Přijďte se inspirovat, či poradit na výstavu.

STAVÍME BYDLÍME

stavební výstava

VSTUP ZDARMA • VÝSTAVNÍ SLEVA

30. 4. – 1. 5.

Dům kultury

ŠUMPERK

sobota 9 - 18 hod., neděle 9 - 17 hod.

 Omnis Olomouc, a.s. Horní lán 10a, 779 00 Olomouc, www.omnis.cz
pořadatel výstav tel.: 588 881 432, mobil: 608 968 158, e-mail: nevtipilova@omnis.cz

Kurzy zdravého hubnutí "FATorFIT"

Osvědčená metoda jak zdravě
a navždy zhubnout!
V Rýmařově úspěšně probíhají
od října 2010.

nový kurz zahajujeme

26. 4. 2011

kontakt

STUDIO SPORT A ZDRAVÍ

Žižkova 31, Rýmařov

tel. 554 212 346

lydie.svedikova@tiscali.cz

www.studiosportazdravi.cz

 Neváhejte, léto se blíží!

 ZUMBA
FITNESS

Studio Sport a Zdraví
Žižkova 31, Rýmařov
www.studiosportazdravi.cz
Tel. 554 212 346

Velikonoční ZUMBA speciál 25. dubna 2011
Čarodějnická ZUMBA PARTY 1. 5. 2011

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 14. 4. 2011. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. Adresa redakce: Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. Vyšlo dne: 22. 4. 2011.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 28. 4. 2011. Další číslo vyjde 6. 5. 2011. Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. Cena 15 Kč

"Hot Dance 1930s"

1. taneční večer Jazz Clubu SVČ Rýmařov
tentokrát ve stylu 30. let

za doprovodu jedinečného
dixieland bandu

TEENS JAZZBAND

7. 5. 2011 v 19.30

Rýmařov - sál ZUŠ

vstupné: 60,-

v dobovém oblečení 20 Kč

Biofotonický scanner

V rámci preventivního programu „Boje s civilizačními chorobami“, měření antioxidantů-karotenoidů neinvazivním přístrojem. Jedná se o biofotonický skener patentovaný firmou PHARMANEX, který jako první na světě dokáže změřit celkovou antioxidační aktivitu karotenoidů. Zjištěné hodnoty vypovídají o riziku možnosti onemocnění civilizačními chorobami, např. rakovinou, cévními chorobami aj.

Zjištění stavu antioxidantů
za **2 minuty !!!**

Chcete zjistit jak ovlivnit svoje stáří ?

**Víte jaká je vaše antioxidační úroveň
a jakou roli pro prevenci představuje ?**

**Jak poznáte,
že vaše výživové doplňky fungují ?**

**Nejen měření.
Máme i cílené řešení !**

ordinace

Mudr. Věry Špicerové - objednávky v ordinaci nebo na tel.: 554 213 253

Měření pro všechny, kteří mají zájem o své zdraví, základní vyšetření stojí 200,- Kč.

AKČNÍ SLEVY!

Křovinořezy a další stroje se slevami až 2.500,- Kč

Akce probíhá od 15. 4. do 30. 6. 2011

Markéta Slaměnková – STIHL
 Prodej – servis
 Malá Morávka 213
 Tel.: 554 273 209, Mobil: 723 912 274
 Provozní doba: Po – Pá 8 – 12, 13 – 16.30

Zveme Vás do nově otevřené prodejny

BOB SPORT

PRODEJ nového i použitého sport. zboží
SERVIS - PŮJČOVNA

Náměstí Míru 28
Rýmařov

Drogerie po 66 letech poválečné éry končí.
Aby minimálně stejnou dobu fungovala i prodejna sportu, záleží nejen na nás, ale i na Vás!

AKCE do 31. 5. 2011
za nákup na 1000 Kč

DÁREK

www.bobsport.cz

ČARODĚJNICE NA BALONU

30.4.2011

CELODENNÍ KULTURNÍ PROGRAM PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

V ODPOLEDNÍCH HODINÁCH BALON NA LANĚ

VZLETY BALONŮ NAD VRCHOLY JESENÍKŮ

PÁTEK 29.4.	18⁰⁰
SOBOTA 30.4.	6⁰⁰ / 18⁰⁰
NEDĚLE 1.5.	6⁰⁰

LETENKY NA LET NAD VRCHOLY JESENÍKŮ MOŽNO OBJEDNAT NA E-MAILU: INFO@INFOGOLD.CZ

PROGRAM

Pátek 29. 4.
19,00 hod posezení ve vinném sklepě při degustaci diskotéka a grilované speciality

Sobota 30. 4.
11,00 hod westernová skupina Kentauři
12,10 hod loutkové divadlo KAŠPÁRKŮV SVĚT
pohádka KAŠPÁREK A ČARODĚJNICE
13,00 hod vystoupení country kapely
14,00 hod vystoupení mažoretok z Bruntálu v choreografii p. Hornové
14,25 hod vystoupení Suzi Quatro revival
15,00 hod hudební program a soutěže pro děti
v odpoledních hodinách balon na laně ZDARMA
15,45 hod vystoupení DALIBOR JANDA revival
16,30 hod kouzelník učí děti čarovat
17,00 hod závěrečné vystoupení kapely Kentauři
19,00 hod zapálení vatry a pálení čarodějnice
20,00 hod společenský balonový ples

A další doprovodný program pro děti – kolotoče, trampolíny, skákací hrady, poníci aj.

Změny programu vyhrazeny

ČARODĚJNICE NA BALONU
30.4.2011
vstupenka ZDARMA

plati pro jedno dítě do 12 let
v doprovodu jedné platící dospělé osoby

NÁBYTEK Polách

NAŠE POSTELE JSOU ORIGINALY

LUNA 180 x 200 x 48 cm

- polohování pod hlavou a nohama
- pružinová matrace
- úložný prostor s odvětráváním
- nastavitelné lamely do váhy až 130kg

8.889 Kč

SENIOR elektrik
200 x 90 x 58 cm

- elektrické polohování pod hlavou i nohama pro snadnější manipulaci
- pružinová matrace
- úložný prostor s odvětráváním

8.999 Kč

CHARLESTON
180 x 200 x 40 cm

- pružinová matrace
- úložný prostor s odvětráváním
- nastavitelné lamely do váhy až 130kg

7.499 Kč

PEČÍČÍ KÁMEN
50 x 40 x 5 cm

1.399 Kč

58 cm

Více jak 60 druhů sedacích souprav a postelí najdete za **SMĚŠNÉ CENY** v Nábýtku POLÁCH v Rýmařově!

Najdete nás v Rýmařově na nám. Míru 205, Nábýtek Polách, tel.: 554 211 790
Doba, kdy se Vám budeme věnovat: Po - Pá 9 - 17 hod., So 8 - 12 hod.

Autorizovaný prodejce lesní a zahradní techniky
Husqvarna, Jonsered, Partner, VeGA

Po - Pá 7:00 - 15:30
tel: 554 230 806

Potočná 334/5, Stará ves
www.katr.biz
e-mail.: mtz@katr.cz

**Od května otevřeno
i v sobotu
od 8:00 do 11:00**

Ke každému zakoupenému stroji olej **ZDARMA!**

ŠkodaPlus

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY

NEJPRUHLEDNEJŠÍ NÁKUP OJETÉHO VOZU

Odjeďte bez obav. Program ŠkodaPlus vám zaručuje, že je koupě ojetého vozu zcela transparentní a bezpečnou záležitostí s možností výhodného financování.

Výhody při nákupu vozu:

- zkušební jízda
- výkup vašeho vozu
- předprodejní příprava vozu
- 12 měsíců záruka
- výhodné pojištění vozu
- doživotní záruka mobility na vozy Škoda
- certifikát vozu
- roční kontrola zdarma

ŠkodaPlus – Roční vozy:

- vozy mladší 18 měsíců
- najeto do 30 000 km
- čtyřletá záruka Škoda Auto od prvního uvedení do provozu
- záruka výměny vozu

Kompletní aktuální nabídku najdete na internetové adrese www.autocolordesign.cz nebo nás můžete rovnou navštívit.

ŠkoFIN
OJETÉ VOZY

ŠkodaPlus

69 900 Kč

Škoda Octavia LX 1,6/55 kW bílá, 223 600 km, model. rok 1998, airbag, centrální zamykání mechanické zabezpečení

ŠkodaPlus

79 900 Kč

Škoda Octavia Classic 1,4/55 kW, vínová, 204 010 km, model. rok 2002, LPG, centrální zamykání přední mlhovky, el. ovládání předních oken, ABS, 2x airbag

ŠkodaPlus

99 900 Kč

15x Škoda Fabia Classic 1,2 HTP/40 kW, modrá 99 920 km, model. rok 2007 airbag, ABS, rádio s CD, tónovaná skla, handsfree

ŠkodaPlus

114 900 Kč

Škoda Octavia Combi 1,9 TDI 66 kW, stříbrná, 308 500 km model. rok 2004 centrální zamykání, přední mlhovky tónovaná skla, rádio, klimatizace

ŠkodaPlus

199 900 Kč

Škoda Octavia Combi Ambiente 1,9 TDI/77 kW, stříbrná, 192 155 km, model. rok 2006, centrální zamykání, ABS, mlhovky, mechanické zabezpečení, klimatizace odpočet DPH

ŠkodaPlus

229 900 Kč

Škoda Superb Elegance 1,9 TDI/96 kW, stříbrná, 167 550 km, model. rok 2006 kůže, xenony, sound system, vyhřívaná sedadla 4x, handsfree klimatizace

ROČNÍ VOZY

184 900 Kč

10x Škoda Fabia Classic 1,2 HTP/44 kW, metalíza, do 10 000 km, model. rok 2011 centrální zamykání, ABS, 4x airbag, tónovaná skla, klimatizace

ROČNÍ VOZY

234 900 Kč

Škoda Roomster Style 1,2 HTP/51 kW, béžová, 7 000 km, model. rok 2010, centrální zamykání, mlhovky, klimatizace, odpočet DPH

ROČNÍ VOZY

339 900 Kč

5x Škoda Yeti Active 1,2 TSI/77 kW, metalíza do 10 000 km, model. rok 2011, centrální zamykání, klimatizace, odpočet DPH

Váš autorizovaný partner programu ŠkodaPlus:

Auto color Design s.r.o.
Opavská 69
795 01 Rýmařov
Tel.: 554 230 712
www.autocolordesign.cz

Auto color Design s.r.o.
Staroměstská 3
792 01 Bruntál
Tel.: 554 715 101

salon.rym@
autocolordesign.cz
salon.br@
autocolordesign.cz